

Günəş Şərqdən doğur!

№ 141 (5422), 2021-ci il

Qiyameti 40 əsrpik

SƏRQ

Müstəqil İctimai-siyasi qəzet

www.sherg.az

11 avqust 2021-ci il (çərşənbə)

12 nəfər vəfat edib

Yoluxanların sayı 1700-ü keçdi

(səh.8)

Aİ Azərbaycana vaksinasiya üçün maliyyə vəsaitini artırıb

Avropa İttifaqı (Aİ) COVID-19-a qarşı vaksinin alınması məqsədilə "Şərqi Tərəfdalılığı" programına daxil olan ölkələrə maliyyə vəsaitini artırıb.

Bu barədə Avropa Komissiyası məlumat yayıb.

(səh.2)

Naxçıvan istiqamətində mövqelərimiz növbəti dəfə atəşə tutulub

Avqustan 10-u günorta saatlarında Ermenistan silahlı qüvvələrinin bölmələri Vedi rayonunun Arazdəyən yaşayış məntəqəsində yerləşən mövqelərindən Naxçıvan Muxtar Respublikasının Sədərək rayonu Heydərabad yaşayış məntəqəsi istiqamətində yerləşən Azərbaycan Ordusunun mövqelərini müxtəlif çaplı silahlardan atəşə tutub.

(səh.2)

Etiraz doğurdu

Türkiyə Cenevrədə terrorçuların nümayəndəliyinin açılmasını pisləyib

İsveçrənin müvəqqəti işlər vəkili Cenevrədə YPG terror təşkilatının (PKK-nin Suriya qolu) nəzarətində olan bir strukturun nümayəndəliyinin açılmasına etiraz olaraq Türkiyə Xarici İşlər Nazirliyinə çağırılıb.

"Suriyanın Şimal və Şərqi Muxtar Administrasiyası" adlandırılan təşkilat PKK/YPG terror təşkilatı ilə birbaşa əlaqəlidir:

"Rəsmi Ankaranın bu mövzuda konkret mövqeyi isveçrəli diplomatın diqqətinə çatdırılıb. Türkiyə bu mövzuda açıqlama gözləyir.

(səh.2)

Yeni müharibəyə hazır olmalıylıq

- ✓ "Hamını Bakıda işə götürə bilmərik" Emin Əmrullayev vakansiyalar məsələsini şərh edib (səh.2)
- ✓ İki nəfər imtahanda ən yüksək bal topladı I və IV qrup üzrə qəbul imtahanlarının nəticələri açıqlanıb (səh.3)
- ✓ Cərimə tələsi millətə dağ çəkir "BNA qədər vətəndaşı soyan ikinci bir qurum yoxdur" (səh.6)
- ✓ Ağdama səfər turları çox gözəl təşəbbüsdür Rey Kərimoğlu: "Ümid edirəm ki, ödəniş də elə böyük olmayıacaq" (səh.7)

(səh.8)

Etiraz doğurdu

Türkiyə Cenevrədə terrorçuların nümayəndəliyinin açılmasına pisləyib

İsveçrənin müvəqqəti işlər vəkili Cenevrədə YPG terror təşkilatının (PKK-nin Suriya qolu) nəzarətində olan bir strukturun nümayəndəliyinin açılmasına etiraz olaraq Türkiyə

Xarici İşlər Nazirliyinə çağırılıb.

Trend-in "Anadolu"ya istinadən verdiyi məlumatə görə, "Suriyanın Şimal və Şərqi Muxtar Administrasiyası" adlandırılaraq PKK/YPG terror təş-

kilatı ilə birbaşa əlaqəlidir:

"Rəsmi Ankaranın bu mövzuda konkret mövqeyi isveçrəli diplomatın diqqətinə çatdırılıb. Türkiye bu mövzuda açıqlama gözləyir. İsveçrə hakimiyəti qanlı terror təşkilatlarının təbliğatının və qanunileşdirilməsi cəhdlerinin heç bir təzahürünə yol verməməlidir".

Qeyd edilir ki, terror təşkilatları arasında fərq qoymaq yolverilməzdər: "Terrorçulara himayədarlıq edən qüvvələr, bu qanlı təşkilatların onları təhdid etmədiyini əsas gətirərək, səhv siyasetlərinin nəticələri ilə üzleşdikdə çox

peşman olacaqlar. Türkiye

Avropa İttifaqının özündə terror təşkilatı olaraq tanıldığı PKK və onunla əlaqəli təşkilatlara qarşı mübarizəni qətiyyətlə davam etdirəcək".

Aİ Azərbaycana vaksinasiya üçün maliyyə vəsaitini artırıb

Avropa İttifaqı (Aİ) COVID-19-a qarşı vaksinin alınması məqsədilə "Şərqi Tərəfdaşlığı" programına daxil olan ölkələrə maliyyə vəsaitini artırıb.

"Report" TASS-a istinadən xəber verir ki, bu barədə Avropa Komissiyası məlumat yayıb.

Bildirilib ki, Azərbaycan, Belarus, Gürcüstan, Moldova, Ukrayna və Ermənistana ayrılan məbləğ eləvə 35 milyon avro artırılaraq 75 milyon avroya çatdırılıb.

Qeyd edək ki, Aİ bu məqsədə cari ilin fevralında "Şərqi Tərəfdaşlığı" programına daxil olan ölkələrə 40 milyon avro ayırmışdır.

Naxçıvan istiqamətində mövqelərimiz növbəti dəfə atəşə tutulub

Avqustun 10-u günorta saatlarında Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri Vedi rayonunun Arasdəyən yaşayış məntəqəsində yerləşən mövqelərindən Naxçıvan Muxtar Respublikasının Sədərək rayonu Heydərabad yaşayış məntəqəsi istiqamətində yerləşən Azərbaycan Ordusunun mövqelərini müxtəlif çaplı silahlardan atəşə tutub.

Müdafıə Nazirliyindən "Şərqi" e verilən məlumatə görə, Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyəti arasında həlak olan və yaralanan yoxdur.

Qarşı təref cavab atəşi ilə susdurulub.

Əməliyyat şəraiti bölmələrimizin nəzarəti altındadır.

"Google" Azərbaycanda ən populyar axtarış sistemi olub

2021-ci ilin iyulunda Azərbaycanın axtarış sistemi bazarında 92,54 faiz paya sahib olan "Google" ölkədə ən populyar axtarış sistemi kimi qalmaqdə davam edib.

Trend bu barədə "Global Stats" statistika mərkəzinə istinadən məlumat verir.

İyun ayı ilə müqayisədə "Google" axtarış sisteminin payı 1,09 faiz azalıb.

Hesabat dövründə "Yandex" axtarış sisteminin payı 4,01 faiz artaraq 6,03 faiz təşkil edib.

"Bing" axtarış sisteminin payı 0,56, "Yahoo"nın payı isə 0,44 faizə bərabər olub.

Azərbaycanın axtarış sistemi bazarında 0,43 faiz digər axtarış sistemlərinin payına düşüb.

Türkiyə və Gürcüstan Prezidentləri arasında telefon danışıği olub

Gürcüstan Prezidenti Salome Zurabisvili ilə türkiyeli həmkarı Recep Tayyip Erdoğan arasında telefon danışığı olub.

APA-nın yerli bürosu xəber verir ki, bu barədə Gürcüstan Prezidenti S.Zurabisvili özünün "Twitter" hesabında paylaşım edib.

"Gürcüstan Türkiyə ilə yaxın dost və qonşu ölkələrdir. Men bu gün gördüyüümüz faciəvi meşə yanğınları ilə əlaqədar Türkiye xalqı ilə həmrəyliyimizi çatdırmaq üçün Prezident Ərdoğanla danışdım. Bu çətin vəziyyətin tezliklə sona çatacağına ümidi edirəm", deyə Gürcüstan prezidenti qeyd edib.

BMT Əfqanistandakı vəziyyətdən narahatlığını ifadə edib

BMT Əfqanistandakı vəziyyətin siyasi həlli üçün bu ölkədəki tərəflər ilə danışqları davam etdirir. Trend-in "TASS"a istinadən verdiyi məlumatə görə, bunu brifinq zamanı BMT-nin baş katibinin rəsmi nümayəndəsi Stefan Cüjarrik deyib.

S.Cüjarrik bildirib: "Siyasi həll yolu tapmaq üçün Əfqanistandakı və bölgədəki tərəflərlə danışqları davam etdiririk. Mətbuatdan gördüğümüz kimi yerdəki vəziyyət son dərəcə narahatlıq doğurur".

Onun sözlərinə görə, kənd yerlərində şiddetli döyuşlər gedir, dinc əhali əziyyət çəkir: "Siyasi prosesə önem vermək üçün bütün bunlar nəzərə alınmalıdır".

"Hamını Bakıda işə götürə bilmərik"

Emin Əmrullayev vakansiyalar məsələsini şərh edib

Azərbaycanın Təhsil naziri Emin Əmrullayev müəllimlər üçün vakansiyaların gizlədilməsi barədə vaxtaşırı sosial şəbəkədə yayılan səhbətləri şərh edib. O, vətəndaşları belə hal-larla bağlı Nazirliyi məlumatlaşdırmağa çağırıb.

"Təhsil Nazirliyi vakansiyaları hər zaman göstərir və bu çap ediləcək. Əger düşünürsünüz ki, kimse hansısa vakansiyalarla bağlı məlumatları gizlədir, onda həmin məlumatları bizə göndərə bilərsiniz", - nazir deyib.

Emin Əmrullayev bildirib ki, vakant yerlərin sayını hər il artırmaq mümkündür:

"Vakansiyalar fənlər üzrə də fərqlənə bilər. Əvvəllər birinci sin-

fə şagird qəbulu çox olsa da, bu gün bu göstərici aşağı düşür. Ona görə də ola bilsin ki, növbəti illərdə ibtidai siniflər üzrə vakansiya sayı aşağı düşə bilər".

Nazirin sözlərinə görə, müəllim olmaq istəyən namizədlərin heç də hamisi işsiz deyil. Bununla belə, hamının Bakıda işləmək arzusunu da yerine yetirmək imkansızdır.

"Bizi de başa düşmək lazımdır ki, hamını Bakıda işə götürə bilmərik. Kənd məktəblərinin sayı kifayət qədərdir və həmin yerlərə də müəllim göndərmək lazımdır. Bəllidir ki, bəzi xanımların ailəvi məsələlərə görə ora getməsində müyyəyen problemlər yaranır", - deyə nazir əlavə edib.

Lavrovla ciddi məsələlər müzakirə olunub

Ceyhun Bayramov danışıqlardan əvvəl dövlət başçısından xüsusi tapşırıqlar alıb

Azərbaycanın Xarici İşlər naziri Ceyhun Bayramovla Rusiyanın Xarici İşlər naziri Sergey Lavrov arasında telefon danışıqlığı baş tutub. Nazirlər Azərbaycan-Ermənistan dövlət sərhədində mövcud olan vəziyyəti ve üçtərəfli bəyanatların icrası ilə əlaqədar məsələləri, o cümlədən bölgədə iqtisadi və nəqliyyat əlaqələrinin açılması ilə bağlı üçtərəfli işçi qrupunun fəaliyyətinə dair məsələləri müzakirə ediblər.

Tərəflər, eyni zamanda ikitərəfli əməkdaşlıq gündəliyinə daxil olan məqamlar, o cümlədən beynəlxalq təşkilatlar çerçivəsində əməkdaşlıq üzrə fikir mübadiləsi aparıblar. Nazirlər, həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər haqqında danışıblar.

Politoloq, siyasi elmlər doktoru Cümşüd Nuriyev tərəflər arasındakı müzakirə barədə "Şərq"ə fikir bildirib:

"Bildiyiniz kimi, hazırda sərhədlərin

delimitasiyası ve demarkasiyası prosesi gedir. Ermənistan yaxşı bilir ki, son otuz ildə işğaldə saxladığı torpaqlar əsində onun deyil. İkinci bir tərefdən, rus qoşunlarının Qazaxda yerləşməsi mütləq Azərbaycanın razılığı ilə olmalıdır. Amma hełelik belə bir razılıq yoxdur. Qazaxın kendlerinin qaytarılması isə artıq gündəmdədir. Bu barədə Ermənistan parlamentində de müzakirə edilir. Fikrimcə, nazirlər sözügedən məsələ barədə danişıblar".

C.Nuriyev, həmçinin digər müzakirə predmetlərini de sadalayıb: "Rusiyada müxalifət partiyasının sədri Vladimir Jirinovski verdiyimiz notadan sonra yene təxribat töredti. O, bu dəfə de Azərbaycanın qələbəsinə kölgə salmağa cəhd etdi. Çox güman, Ceyhun Bayramov bu məqamı da unutmayıb. Eyni zamanda 11 yanvarda imzalanan üçtərəfli bəyanatın şərtlərinin icrasını da öhdəlik götürən tərəfə, yəni Moskvaya xatırladılması istisna deyil. Bütün hallarda, əlbəttə, Ceyhun Bayramov telefon danışığından əvvəl dövlət başçısından xüsusi tapşırıqlar alıb. Və onun qaldırdığı məsələlərdə də əvvəlcədən razılışdırılıb".

Kənan

Azərbaycana az sayda ölkələrdən turistlər gəlir

Gələnlər əsasən ərəb ölkələrindən, Türkiyə və Rusiyadandır

Pandemiya dövründə xaricdən Azərbaycana gələn turistlərin sayında kəskin azalma var. Hazırda Azərbaycana az sayda ölkələrdən turistlər gəlir.

Bunu Trend-ə turizm üzrə ekspert Ceyhun Aşırov deyib.

C.Aşırov bildirib ki, hazırda xaricdən Azərbaycana əsasən ərəb ölkələrindən, Türkiyədən və Rusiyadan gəlirlər:

"Azərbaycana 9 ölkədən gəlməyə icazə verilib, yeni Azərbaycan 9 ölkə ilə hava sərhədlərini açıb. Müyyən pandemiya qaydaları daxiliyinə həmin ölkələrdən Azərbaycana insanların gələ bilərlər.

Gələnlər həm istirahət, həm də iş məqsədi ilə Azərbaycana üz tuturlar. Ancaq gələnlərin təqribən 80 faizi turizm məqsədi ilə gelir. Əlbəttə ki, səfərlər pandemiya qaydaları çərçivəsində baş tutur. Xaricdən gəlmiş kütłəvi xarakter daşıdır".

İki nəfər imtahanda ən yüksək bal topladı

I və IV qrup üzrə qəbul imtahanlarının nəticələri açıqlanıb

I və IV qrup üzrə qəbul imtahanlarının nəticələri açıqlanıb

riyaziyyat təməyülli), Şəki rayonu, 18 sayılı şəhər orta məktəbi, Quba rayonu, Bağbanlı kənd orta məktəbi, Abşeron rayonu, Xirdalan şəhər 2 sayılı orta məktəbi, Şirvan şəhəri, 1 sayılı şəhər orta məktəbi, Qazax rayonu, 1 sayılı şəhər orta məktəbin məzunları göstəriblər.

Sumqayıt şəhəri, 11 sayılı orta məktəbin məzunu hər iki mərhələnin cəmینə görə 697.1 bal toplayıb və bu nəticə I ixtisas qrupu üzrə ən yüksək baldır.

Bu imtahanda IV ixtisas qrupu üzrə ən yüksək net-nəticəni ise 400 bal toplayan 2 nəfər - Cəbrayıl rayonu, Sirik kənd orta məktəbi və Quba rayonu, Rustov kənd orta məktəbinin məzunları göstəriblər.

Cəbrayıl rayonu, Sirik kənd orta məktəbinin (Ə.Veysəlov adına) məzunu hər iki mərhələnin cəmینə görə 692.5 bal toplayıb və bu nəticə IV ixtisas qrupu üzrə ən yüksək baldır.

Xatırladaq ki, imtahanın I mərhələsində maksimal olaraq

300, II mərhələsində isə 400 bal toplamaq mümkündür. Müsabiqə hər iki mərhələdə toplanılan balların cəmینə görə aparılır.

İmtahan nəticələri ilə bağlı müraciətlərə baxılması üçün DİM tərəfindən 13 avqust 2021-ci il tarixində etibarən onlayn ("Zoom" programı və ya telefon əlaqəsi vasitəsilə) apellyasiya prosesi təşkil ediləcək. Apellyasiya komissiyasına müraciət etməmişdən əvvəl abituriyentlər

komissiyaya müraciət ediblər. Abituriyentlərin nəzərinə çatdırıraq ki, bu tip müraciətlərə baxılmayacaq.

Apellyasiya komissiyasına müraciət etmek isteyənlər 11-13 avqust tarixlərində apellyasiya.dim.gov.az saytında yerləşdiriləcək elektron erizəni doldurmaqla qeydiyyatdan keçə bilərlər. Göstərilən müddət ərzində qeydiyyatdan keçməyənlər sonradan apellyasiya üçün müraciət edə bilməyəcəklər.

Elektron erizədə müraciətin məzmunu qeyd olunmadığı halda erizə qəbul edilmir, həmin müraciət araşdırılır və onun üçün apellyasiya təşkil olunmur. Apellyasiya müzakirəsində abituriyentin iştirakı vacibdir. Abituriyent ilə yanaşı valideynlərindən biri müzakirədə iştirak edə bilər. Bir abituriyentin erizəsi (müraciəti) üzrə ən çox 15 dəqiqə müzakirə aparıla bilər. Ayrılan vaxt bitdikdə, kənar şəxs müzakirəyə qoşulduqda və ya etik davranış qaydaları pozulduğunda müzakirə prosesi dayandırılır.

Müsabiqə şərtlərini ödəyən abituriyentlər üçün ixtisas seçimi tarixləri haqqında əlavə məlumat veriləcək.

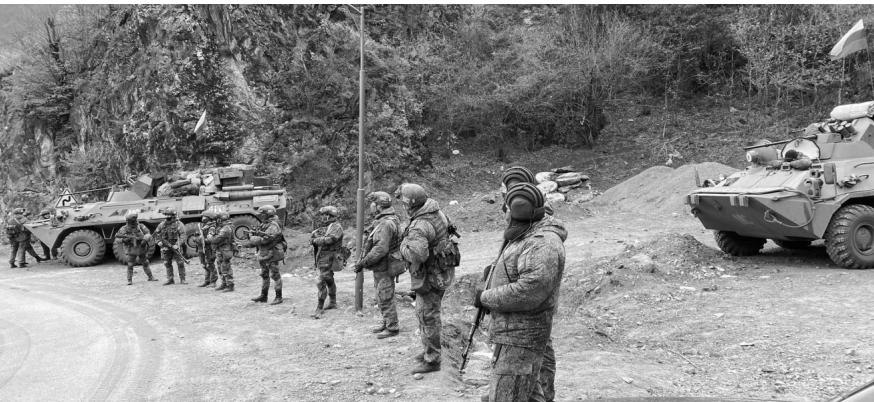
QEYD: 14-15 iyul tarixlərində II və ya III ixtisas qrupu üzrə imtahan vermiş və nəticələri ilə əlaqədar Apellyasiya Komissiyasına müraciət etmiş abituriyentlərin nəzərinə çatdırıraq ki, Komissiya artıq öz işini yekunlaşdırıb və nəticələrində dəyişiklik edilmiş şəxslərin səhifəsində müvafiq düzəlişlər öz əksini tapıb.

Bu imtahanda I ixtisas qrupu üzrə ən yüksək net-nəticəni 400 bal toplayan 11 nəfər - Qubadlı rayonu, Çaytumas kənd orta məktəbi, Bakı şəhəri 217 və 297 sayılı orta məktəblər, Sumqayıt şəhəri, 11 sayılı orta məktəb (2 nəfər), Sumqayıt şəhəri, "İstedad" liseyi (humanitar və təbiət-

şəhər) məzunu hər iki mərhələnin cəmینə görə 692.5 bal toplayıb və bu nəticə IV ixtisas qrupu üzrə ən yüksək baldır.

Sərhəddə rus qoşunlarının görünməsi təhlükəli deyil

Görünən odur ki, Ermənistən Qazaxın işğal altında olan kəndlərini rus tərəfinin əli ilə Azərbaycana geri qaytarmaq fikrindədir

Paşinyan sərhəd məsələsini və ümumiyyətlə, Qarabağ ermənilərinin problemlərini Rusyanın öhdəsinə buraxmaq istəyir

Son günlər Rusiya sərhədçiləri Azərbaycanın Qazax rayonu ilə həmsərhəd Ermənistən Voskepar kəndində dislokasiya edilir. Onların görünüşü Ermənistanda çoxlu suallar doğurub.

Bu ölkənin Müdafiə Nazirliyi, sərhədçilərin bölgədə "maddi - texniki dəstək inşaat işləri" apardıqlarını söyləyiblər. Digər bir iddia isə odur ki, Paşinyan artıq Kremlle sərhədlə bağlı razılaşmalar elədə edib. Bu arada, 90-ci illərin əvvəllərində ermənilər tərəfindən ələ keçirilən iki ank-

ıavin Azərbaycana tezliklə qayıdağı barədə şayieler Ermenistanda feal müzakirə olunur. Qeyd edək ki, bir gün əvvəl Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin nümayəndələri Ermənistən Baş naziri Nikol Paşinyanın Rusiya sərhədçilərinin Azərbaycanla sərhəddə yerləşdirilməsi təklifini rədd etmişdilər. Maraqlıdır, mövcud durumda Paşinyanın əsas istəyi nədir? Paşinyan Kremldən nəyi arzulayır? Əger rus qoşunları sərhəddə yerləşdirilərsə, onun Azərbaycan üçün hansı təhlükələri ola bilər?

Suallarımıza BAXCP sədrinin müavini, politoloq Azər Qasımov aydınlıq getirib. Politoloq qeyd edib ki, Qazaxla sərhəddə rus qoşunlarının peydə olmasında ələ də ciddi mətləblər axtarmağa ehtiyac yoxdur: "Görünən odur ki, Ermənistən Qazaxın işğal altında olan kəndlərini rus tərəfinin əli ilə Azərbaycana geri qaytarmaq fikrindədir. Ümumiyyətlə, burada rus tərəfinin mövcud olması mütləqdir. Çünkü bəzi kəndlər eksklavdır, yeni Azərbaycanın ərazisi olşa da, Ermənistən əraziləri daxilindədir. Bu baxımdan da həmin kəndlərə gediş-gelişin hələlik rus ordusu mənsublarının müşayiəti və qoruması altında olması töbiidir. Paşinyanın Kremlə bunu razılaşdırıldığı açıqdır".

A.Qasımov əlavə edib ki, Paşinyanın sərhəd məsələsini və ümumiyyətlə, Qarabağ ermənilərinin problemlərini Rusyanın öhdəsinə buraxmaq istəyir: "Paşinyanın fikrincə, bu məsələlər onusda, Ermənistən həll edə biləcəyi məsələlər deyil. Rus qoşunlarının bizim sərhəde gəlməsində eslinde təhlükeli heç ne görmürəm, əger hadisələr indiki kimi davam edəcəksə. Əslində rus qoşunlarının sərhəddə durması yeni məsələ deyil. Xatırladım ki, Azərbaycanın Rusiya ilə də sərhəddi var və bu sərhəddə heç bir problem yoxdur, ya da problem yaradılmayıb".

Aynurə Pənahqızı

Lukaşenkonun hakimiyyətdən getməsi üçün zəmin yoxdur

O, xalqı sakitləşdirmək, ömürlük hakimiyyətdə olmayıcağına dair ictimai rəy yaratmaq istəyir

Belarus Prezidenti Aleksandr Lukaşenko jurnalistlər və ictimaiyyət nümayəndələri ilə görüşündə vəzifədən nə vaxt gedəcəyi ilə bağlı açıqlama verib. O deyib ki, Lukaşenkonun vəzifəsindən gedəcəyi vaxtı təxliyin vaxtı ilə bağlı narahat olmayın. Lukaşenkonun nə vaxt gedəcəyini tapmacaya çevirməyin. Bu, çox tezliklə olacaq", - deyə Aleksandr Lukaşenko bildirib.

"Mən bu ölkədə böyüümüşəm. O mənimdir. Təqəüdə çıxməq və başqa bir işlə məşğul olmayı təsəvvür edə bilmirəm. Lakin bu, o demək deyil ki, mən vəzifə kürsüsündən dördəlli yapışmışam. Yox. Məndən sonra da adamlar gələcək. Hətta tezliklə. Ancaq siz bu dəyişikliyin vaxtı ilə bağlı narahat olmayın. Lukaşenkonun nə vaxt gedəcəyini tapmacaya çevirməyin. Bu, çox tezliklə olacaq", - deyə Aleksandr Lukaşenko bildirib.

Belarus Prezidenti vurğulayıb ki, bir il əvvəl ölkə siyasi təlatüm yaşadı və həmin hadisələr ölkəyə başçılıq edə biləcək 15-20 nəfərin olduğunu sübut etdi.

Politoloq İlqar Vəlizadə Belarus dövlət başçısının açıqlamasını "Şərq"ə şərh edib:

"Fikrimcə, bu, siyasi ritorikadır. Lukaşenkonun vəzifədən getməsi keçən ildə gündəmdədir. O, bu yolla xalqı sakitləşdirmək, ömürlük hakimiyyətdə olmayıcağına dair ictimai rəy yaratmaq istəyir. Əslində bu həm də Qərba mesajdır. Amma hələlik Lukaşenkonun hakimiyyətdən getməsi üçün zəmin yoxdur".

Kənan

"Ermənistən yekun sülh müqaviləsinə qol çəkəcəyinə inanmiram"

Ermənistənla sərhəd xəttində vəziyyət hələ ki, stabil deyil. Lakin düşmənin gücü tədricən tükenir. Bunu rəsmi İrəvan özü də başa düşür. Prezident İlham Əliyevin təklif etdiyi yekun sülh müqaviləsini imzalamaq indiki halda Ermənistən üçün, belə demək mümkünsə, göydəndüşmə fürsətdir.

Di gəl düşmən inadından el çəkmir. Hansısa möcüzəyə ümid edən Paşinyan hakimiyyəti, görünür, nağıl lar aləmində yaşayır...

"Şərq" olaraq təreflər arasında

Qulu Məhərrəmli: "...Beynəlxalq təşkilatların ciddi dəstəyi prosesləri başqa məcraya yönəldir"

Yekun sülh müqaviləsi və bundan doğan digər məqamlarla bağlı BDU-nun Jurnalistika fakültəsinin professoru, siyasi şərhçi Qulu Məhərrəmli ilə səhbatlaşdı:

- Yekun sülh müqaviləsi yaxın gələcək üçün nə qədər real görünür?

- Ermənistən bunun üçün tələsmir. Və ciddi səbəbler var.

- Nələr?

- Məsələ ondan ibaretdir ki, düşmən üçün bir çox məqamlar hələ aydınlaşmayıb. Buna misal olaraq Qərble əlaqələri, Rusiya ilə strateji müttefiqiyyi, Azərbaycanla münasibələri göstərmək olar.

- Düşünürsün ki, İrəvan Qərble Moskvanın arasında qalıb?

- Ermənistən Qərbyönümlü siyasi xətti aydın görünür. Amma həqiqətən, Rusyanın iradəsinə qarşı çıxa biləcəmi, siyasetində sərt dönüşlər edəcəkmi? Mənəcə, bu, mümkün deyil. Onu da deyim ki, biz indiyədək Ermə-

İndiki vəziyyətdə mühəribə gözlənilmir

Sərdar Cəlaloğlu: "Elə etmək lazımdır ki, sülhməramlılar BMT-nin nəzarətinə keçsinlər"

Etibarlı mənbələrdən daxil olan məlumatlara əsasən, son günlərdə Ermənistən silahlı qüvvələri aktiv şəkildə Qarabağda Rusiya sülhməramlılarının məsuliyyət zonasına yerləşdirilməsi həyata keçirilir.

Bu barədə "Caliber" layihəsinin "YouTube" sahifəsində yayımlanan növbəti süjetdə bildirilir. "Məlumatə əsasən, Ermənistən 12 "Kamaz", 3 "Ural" və digər yüksək məşinlər ilə şəxsi heyəti qeyd olunan əraziləre daşıyır.

"Bununla yanaşı, mülki geyimli herçılərin minik avtomobillərində Qarabağ'a yerləşdirilməsi de həyata keçirilir", - deyə videomaterialda qeyd olunur.

Azərbaycan Demokrat Partiyasının (ADP) sədri Sərdar Cəlaloğlu "Şərq"ə açıqlamasında bu məlumatın nə qədər dəqiq və obyektiv olduğunu bilmədiklərini deyib: "Rusyanın növbəti texribatı və ya Ermənistən hakimiyyətinin ictimaiyyəti sakitleşdirmək cəhdidə ola bilər. Hər halda hələlik mühəribə gözlənilmir. Sadəcə, Azərbaycan Rusyanın Qarabağda missiyasını dəqiqləşdirməlidir. Elə etmək lazımdır ki, sülhməramlılar BMT-nin nəzarətinə keçsinlər. Türkiyə-Rusiya Birgə Monitoring Mərkəzi sülhməramlılarının fəaliyyəti barədə daimi mərzelər etməlidir. İndiyədək bir dənə də olsun hesabat hazırlanmayıb".

Kənan

nistanı Rusyanın forpostu kimi tanıyır. Diasporun fəaliyyəti, ABŞ-Ermənistən münasibətləri, Avropa İttifaqının, Avropa Şurasının İrəvana ciddi dəstəyi isə prosesləri başqa məcraya getirir. Bele olan halda Ermənistən yekun sülh müqaviləsinə qol çəkəcəyinə inanmiram. Bunun üçün daxildə çox ciddi hadisələr baş verməlidir.

- Hazırkı prosesləri necə qiymətləndirirsiniz?

- Bir sira mübahisəli məqamlar həllini tapmaqdadır. Əlbette, Ermənistən şərtlərimizi yerinə yetirməyə məhkumdur. Bunun başqa yolu yoxdur. Əks halda onun üçün ciddi təhlükələr yaranacaq.

- Bəs təxribatlar nə ilə nəticələnəcək?

- Bu, təbii qarşılanmalıdır. Yekun sülh müqaviləsinədək beşə provokasiyalar olacaq. Nəzərə almaq lazımdır ki, Ermənistənda Paşinyan hakimiyyətini qəbul etmək istəməyənlərin əlində ciddi təsir imkanları var. Onlar bilərkən "suyu bulandırırlar".

Kənan Novruzov

"Yeni sənədin konturları təxmini məlumdur"

Sabir Məmmədli:
"Azərbaycan buna razi
olmamalıdır və olmayıcaq"

"Üçtərəfli razılığa əsasən hər bir
tərəf - Azərbaycan, Rusiya və Ermənistan
öz üzərinə öhdəlik götürüb. Li-
derlər həmin sənədi ciddi qəbul
edirlər".

Bunu sərhəddəki təxribatlar barə-
də "Şərq"ə danışan BDU-nun Jurna-
listika fakültəsinin professoru, siyasi

elmlər doktoru Sabir
Məmmədli deyib.
Onun fikrincə, geniş-
miqyaslı hərbi əməliy-
yatlar gözlənilmir:
"Düzdür, Moskva İrəvan-
nın əli ilə üçtərəfli razı-
lıqlan kənara çıxmaga
çalışır. Amma böyük
hərbi konflikt həm Ermənistanın, həm də Ru-
siyanın ziyanı nadir. Faktiki olaraq
Ermənistan ordusu məhv edilib. Həmçinin
nezərə almaq lazımdır ki, indiki və-
ziyyət Kremlin xeyrindən. Şimal
qonşumuz hərbçilərini Qarabağ'a yiğib.
Əlbəttə, Qərb bundan narazıdır. ABŞ-la
Fransa Rusyanın Cənubi Qafqazda
möhkömlənməsini qəbul etmirler. Yeni
hərbi konflikt həmin dövlətlər üçün bə-
hane olar. Odur ki, Moskvanın mühari-
bəyə təhrif edəcəyinə inanmırımn. Bu,
Rusyanın Cənubi Qafqazdan çıxmasi-

na şərait yaradır".

S.Məmmədli, Moskvanın qeyri-
adekvat davranışlarının arxasında
nəyin dayandığını da izah edib: "Sa-
dəcə, Azərbaycanı sıxışdırıb yeni mü-
qaviləye imza atdırmaq isteyirlər.
Həmin sənədin konturları təxmini mə-
lumdur. Məsələ Azərbaycan- Ermənisi-
tan sərhədini rusların qorumasından
gedir. Bu, hər iki dövləte nəzarətdir.
Prezident İlham Əliyevlə rusiyali həm-
karı Vladimir Putin arasında keçirilən
görüşdə də Kreml sahibi hansısa gü-
zeştlərin məqsədəyugun olduğunu de-
mişdi. Fikrimcə, o, elə buna eyham
vururdu. Amma bundan sonra hansısa
güzəşt rəsmi Bakı üçün çətin vəziyyət
yarada bilər. Əlbəttə, bizim icazəmiz ol-
madan heç bir ikinci dövlətin ordusu
sərhədlərimizi qoruya bilməz. Düşünü-
rəm ki, Azərbaycan buna razi olmamalı-
dir və olmayıcaq".

Kənan Novruzov

**"Ayna-Zerkalo" qəzetinin
yenidən nəşri gözlənilmir**
Baş redaktor hesab edir ki,
buna zəmin, şərait yoxdur

"Ayna-Zerkalo" qəzeti bir vaxtların ən
çox oxunan metbuat orqanlarından idi. Qə-
zet obyektiv mövqeyi, təhlilləri ilə geniş
oxucu auditoriyası yığmışdı. Sonradan sö-
zügedən KİV nümunəsinin fəaliyyəti dayan-
dı. Hazırda isə "Ayna-Zerkalo" elektron
formada oxucuları ilə görüşür.

Qəzətin təsisçisi və baş redaktoru Elçin
Şixli "Ayna"nın yenidən nəşrə başlayıb-başla-
mayacağına dair "Şərq"ın sualını cavablandırıb:
"Hələlik buna zəmin görmürem. Çünkü
qəzət özü-özünü dolandırmalıdır. Satış sistemi
min və reklam bazarının hansı vəziyyətdə
olması hər kəsə məlumdur. Odur ki, əvvəlcə
bu problemlər həllini tapmalıdır. Sonra "Ayna-
Zerkalo"nun nəşri barədə düşünmək olar".

Kənan

Muğladakı təhlükəli Milas yanğını nəzarətə götürülüb

Türkiyənin Muğla vilayətinin Milas
rayonundakı meşə yanğını nəzarətə ali-
nır.

APA-nın yerli bürosunun xəberinə
göre, bunu Türkiyənin meşə və kənd
təsərrüfatı naziri Bekir Pakdemirli özü-
nün twitter səhifəsində yazıb.

Nazir bildirib ki, 11 gündür davam

edən Milas yanğınından hazırlı
tamamilə söndürülməsinə
cəhd edilir.

Nazir Milas yanğını xə-
çəng xəstəli ilə müqayisə edə-
rək, "xəçəng kimi
gözlənilməyən yerlərdən üzə
çıxan yanğınlı qarşı-qarşıya-
yıq", - deyə yanığının tehlükəli
olduğunu ifadə etmişdi.

Qeyd edək ki, Türkiyənin
Meşə və Kənd Təsərrüfatı Na-
zirliyinin nəzdindəki Meşə Baş
idarəsi son 14 gündə baş ve-
rən yanğınlara haqqında açıqlama yayıb.
Bildirilib ki, son 14 gündə 53 vilayətdə
275 meşə yanğından 272-si nəzarətə
alınır.

B.Pakdemirli isə söndürülməkdə olan
Milas yanğını ilə birlikdə bu rəqəmin 273
olduğunu yazıb.

**KTMT nüfuzunu
artırmağa cəhd edir**
Baş katibin Ermənistan səfərinin bir
neçə səbəbləri görünməkdədir

Xəber verdiyimiz kimi, Kollektiv
Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının
(KTMT) baş katibi Stanislav Zas Ermənistan-
da səfərdədir. O, səfər çə-
rçivəsində ölkənin Baş naziri Nikol
Paşinyan, XİN və Müdafiə nazirliyi-
nin rəhbərliyi ilə görüşəcək.

Baş katib bildirib ki, Ermənistan-
Azərbaycan sərhədindəki vəziyyətin
siyasi yolla tənzimlənməsi imkanları
tükənməyib: "Əgər problemin həlli yollar-
ından danişsaq, o zaman düşünürük
ki, bu vəziyyətin siyasi yolla həlli im-
kanları tükənməyib, bu, hər kəs üçün
ən yaxşı variant olardır".

Azərbaycan Demokrat Partiyası
sədrinin müavini, politoloq Həsret Rüs-
təmov səfərin hansı məqsədlə baş tut-
duğuna dair fikirlərini "Şərq"la
böülübüb. Onun sözlərinə görə, KTMT
tamamilə mənasız bir quruma çevrilib:
"Xüsusilə də son vaxtlar Orta Asiya

Respublikaları ile Türkiye münasibetlə-
rinin yüksək səviyyədə olması ilə
KTMT öz nüfuzunu tamamilə itirmək
üzərdir.

Ona görə də səfərin bir səbəbi bu
ola bilər. Digər səbəb təşkilatın əsas
yaradıcısı olan Rusiyani müəyyən qə-
dər nəzarətdə saxlamaq üçün edilən
cəhdlərdir.

Səfər həmçinin Ermənistana siyasi
dəstək verəcək bir səfər kimi də qiymətləndirilə bilər. Hər üç halda səfərin
heç bir xüsusi və siyasi əhəmiyyəti
yoxdur. Çünkü Ermənistanda bilavasitə
rus qoşunları var. Ola bilsin, gələcəkdə
onların adını bəlkə də, KTMT-nin qoşu-
nu kimi adlandırsınlar.

İstənilən halda hamı başa düşür ki,
onlar Rusyanın qoşunudur və rus qo-
şunu haradadırsa, ora Rusiya ərazisi
hesab olunur. Bu baxımdan səfər xüsü-
si bir əhəmiyyət kəsb etmir".

Yeganə Bayramova

Azərbaycan hərbçiləri təlimlərdədir

Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin 14 əməkdaşı Türkiyədə tə-
limlərdə iştirak edir. Bu barədə
Sputnik Azərbaycan Türkiyənin
Milli Müdafiə Nazirliyinə istina-
dən xəbər verir.

"Hava Qüvvələri personalımız
tərəfindən qardaş Azərbaycan Si-
lahlı Qüvvələrinin 14 əməkdaşına
Yaxın Hava Dəstəyi fəaliyyətləri
çərçivəsində Qabaqcıl Hava Nə-
zarətçisi təlimləri keçirilir", - deyə
Nazirliyin Twitter səhifəsində qeyd
olunub.

*Millət vəkili ilə
Bakı Nəqliyyat
Agentliyinin
qalmaqalı böyüyür*

Millet vekili Fazıl Mustafa Bakır Nəqliyyat Agentliyinin (BNA) fəaliyyətini sərt tənqid edib. Deputat bununla bağlı feysbuk hesabında yazdı:

"Xatırlayırsınızsa, öten gün bir müşahibemde Bakı Nəqliyyat Agentliyi tərəfindən heyata keçirilən soyğunçuluq mexanizmi haqqında fikirlər səsləndirmişdim. Bildirmişdim ki: "BNA qədər vətəndaşı soyan ikinci bir qurum yoxdur. Bu qurum şəhərdə lazımi infrastruktur yaratmayıb, yolun yarısını avtobuslar üçün nəzərdə tutub, amma vətəndaş tixacda qalır. Necə yeni, onların vaxtı dəyərli deyil? Sən vətəndaşa münasib yol yaratmamışansa, niyə ondan cərimə pulu alırsan?". Üstəlik də her gün minlərlə nəqliyyat idarə edən Azərbaycan vətəndaşı müəmməli şəkildə qeydiyyat aparan kameralar vasitəsi ilə cərimələnir ve haradada ölkədə boynunda cəriməsi olmayan vətəndaş tapmaq cətindir.

Hamımız bilirik ki, pandemiya dövründə vətəndaşların gəlirləri xeyli azalıb, insanlarımız yoxsullaşıb, məşğulluq seviyyəsi də aşağı düşüb. Diger tərefdən ölkə prezidentinin rəhbərliyi altında 44 günlük savaşda qazanılan qəlebə üçün də imkanı çatan hər bir vətəndaşımız canı ilə, qanı ilə, malı ilə böyük fədakarlıq göstərib. İndi bu vətəndaş hər gün şəhərdə əksər yerlərdə iki dəqiqə avtomobilini saxlamaqla böyük bir cərimə yükünü öz boynuna götürmeli olur. Üstəlik də avtobus yollarının digər nəqliyyat vasitələrinin yolunu dəraltmaq hesabına zolaqla ayrılması da şəhərdə lüzumsuz tixacların yaranmasına səbəb olur. Bütün bunların ağrısını, acısını onsuz da yoxsul vəziyyətdə olan vətəndaşımız çekməkdədir. Bu həm də 44 günlük savaşda qələbəmizin memarı olan ölkə prezidentinin aparlığı siyasetə qarşı narazılıq elementlərinin artmasına səbəb olan ciddi amillərdən biridir.

Bütün bu tənqid və iradılara cavab verən BNA təmsilçisi bunların ağ yalan olduğunu və Agentliyin müqəddəs bir fealiyyətə məşğul olduğunu iddia etməyə çalışdı. Üstəlik bizim məqsədli səkil-

Cərimə tələsi millətə dağ çekir

“BNA qədər vətəndaşı soyan ikinci bir qurum yoxdur”

də bù ittihamları səsləndirdiyimizi xüsusi olaraq vurğulayıb. Burada əslində haqlılıq payı mövcuddur, çünkü həqiqətən də bu irad və ittihamları səsləndirməkdə məqsədimiz var və əsas məqsədimiz də BNA tərəfindən cərimə oyunbazlığı vasitəsi ilə sürücülərin kütlevi şəkildə soyulmasının qarşısını almaqdır. Maraqlıdır ki, görülen işlərin miqyasını görmek üçün bu qurumun mətbuat xidmətinin rəhbəri şəxsimə alternativ iki hərəkət formasından birini seçməyi tövsiyə edib. Həm də bunun qurumun rəhbərliyi və bütün kollektivi adından edilən tövsiyə olduğunu vurğulayıb. Bunlardan birincisi, bəndənizə şəhərdə piyada gəzmək, ikincisi isə ictimai nəqliyyat-

məz. İşdir, əger avtobusla hərəkətimiz nəzerdə tutulursa, avtobusa kəsilən cərimenin sərnişin statusunda mənə nə aidiyyəti olacaqdır, doğrusu, bunu aydınlaşdırmaq xeyli çətindir. Bax budur, səde bir cümləni qura bilməyənlər bir yere yığışib Bakı nəqliyyatını da beləcə ifilc vəziyyətə salıblar. Metbuat xidməti rəhbərinin bu tövsiyəsinin etik tərəfincə gelincə, açığı anlaşılan budur ki, vətəndaşların kütleyi soyulması hesabına yığılan cərimələrin əhəmiyyəti hissəsi bu qurumun hesabına kecirilir. Demek

onların vətəndaşı ölkə rəhbərliyindən narazı salmağından bircə kəlimə de olsun danışılmamış. Açıqlı burada hiyłəgər gedisi etiraf etmək lazımdır. Ancaq hiyłəgər olmaq hələ ağıllı olmaq mənasına gəlmir. Ölkə prezidentinin vətəndaşa layıqli xidmət etmək niyyəti ilə yaratdığı BNA-nı Bakı Neqliyyat Soyğunçuluğu Agentliyinə çevirdiyiniz üçün vətəndaşların məhkəmələrə köxtəvi.

Mais Ağayev: “Bir millət vəkilinin ona mandat verən vətəndaşların rahatlığı üçün yaradılan şəraitə qarşı çıxması, məqsədli şəkildə tənqid etməsi təəccüb doğurur”

ki, nə qədər vətəndaşın boğazından kəsilən pul çox olarsa, bu qurum və onun rəhbəri daha çox varlanacaq. İndi bir az yoxsuldurular deye, səsləndirilən iradlara doğru-dürüst izah vermək yerinə hələ ki, bir millet vəkilinə piyada gəzməyi tövsiyə edirlər, ardınca digər millet vəkillərinə bu tövsiye ediləcək, daha da varlanandan sonra nazirlərə və daha yuxarılara piyada gəzməyi tövsiyə edəcəklər. Bu qurumun belə bir iddiyalı rəhbəri bu minvalla 2025-ci ildə özünün prezidentliyə namizədiyini versə qətiyyən təəccübələnmərəm. Burada da özlerini dolaşdırıldıqlarının fərqində deyillər. Hami piyada gəzməyə başlasa, əcəba İndiya qədər etdikləri görməmişliyi indi de piyadalardan cərimə pulu yığmaqlamış davam etdirəcəklər?

BNA adından verilən uğursuz açıqlamada diqqət çəkən əsas məqam isə başşadır. Bu açıqlamada her şeydən danışılmış, "ağılı" tövsiyələr verilmiş, ancaq vətəndaşları zinhara getirmiş cərimalardan onların əsassızlığınından

mənəvi və maddi ziyanə görə
kompensasiya tələbləri çoxalsı,
əmin olun ki, Kürdəxanıda korrup-
sioner dostlarının yanına hansı
formada getməyi millət vəkilləri
hamınıza dəqiqliklə tövsiyə edə-
cəklər.

BNA-nın mətbuat katibi Mais Ağayev millət vəkilinin açıqladığı faktlar barədə fikir bildirib: "Milli Məclisin üzvü, millet vəkili Fazıl Mustafanın informasiya saytlarından birine verdiyi müsahibe zamanı BNA barədə səsləndirdiyi qərəzli və subyektiv fikirlər təessür doğurur. Bu cür əsassız fikirlər dövlət başçısının tapşırıqına əsasən vətəndaşların rahatlığı üçün şəhər nəqliyyat sistemində görülen tədbirlərə kölgə salır, ictimaiyyətde çəşqinqılıq yaradaraq şübhə altına alır.

mir. Bu zolaqların teşkilində məqsəd gündəlik ictimai nəqliyyat istifadəçisi olan və sayı iki milyondan artıq olan insanların hərəkət imkanlarını asanlaşdırmaqdır. Onların rahat, maneəsiz və təhlükəsiz gedis-gelişini təmin etməkdir. Bu səbəbdən de bir millet vəkilinin ona mandat veren vətəndaşların rahatlığı üçün yaradılan şəraite qarşı çıxmazı, məqsədli şəkildə təqnid etməsi təaccüb doğurur.

Avtomobil sürücüləri ilə müqayisədə hərəkət iştirakçıları arasından ictimai nəqliyyat istifadəçiləri əsas üstünlüyü malikdilər. Onların rahatlığını təmin etmək də daim dövlətin diqqət mərkəzindədir. Dövlət başçısının tapşırığı ilə son beş ildə Bakı şəhərinin avtobus parkının həmçinin ictimai nəqliyyat infrastrukturunun müasirleşməsinə sərmayə qoyulması da bu diqqətin bariz nümunəsidir.

Millet vekiliné şehrde piyada gzmeyi ve ya ictimai neqliyyat- dan istifade etmeyi tövsiye edirik. Yalnız bu halda Fazıl Mustafa öten beş ilde şehr neqliyyatının ayrı- ayrı istiqametleri üzre görülen inf- rastruktur işlerinin eyanı şahidi ola biler.

BNA vətəndaşların rahatlığı üçün həyata keçirilən layihələr, onların müsbət təsirləri ilə bağlı davamlı maarifləndirmə və məlumatlandırma işləri aparır. Bunu nəzərə alaraq icra olunan layihələr, beynəlxalq təcrübədə bu işlərin hansı formada əksini tapması, ən əsasi vətəndaşlarımızın bu işlərdən hansı formada behrələnəcəyi barədə millət vəkili, eləcə də digər maraqlı şəxslər təqdimatlar etməyə və onlara açıq müzakirələrə də hazır olduğumuzu qeyd edirik".

Millət vəkili Etibar Əliyev həmkarının fikirləri ilə razılışdırığını, BNA rəsmisinin gülüş doğuran açıqlama verdiyini söyləyib: "Fazıl Mustafanın "BNA qədər vətəndaşı soyan ikinci bir qurum yoxdur. Bu qurum şəhərdə lazımi infrastruktur yaratmayıb, yolun yarısını avtobuslar üçün nəzərdə tutub, amma vətəndaş tixacdə qalır. Necə yəni, onların vaxtı dəyərlə deyil? Sən vətəndaşa münasib yol yaratmamışsanşa, nüvə ondan carimə,

pulu alırsan?" fıkırlarına Agentlily matbuat xidmətinin rəhbəri Mais Ağayev heç bir əndazaya sığmayan şəkildə cavab verib. İnanmiram ki, kimsə bu qurumun fəaliyyətindən razı qalsın. Fərəz edək ki, biri özünü pis hiss edir, qan təzyiqi yüksəlib. Adam bunların qorxusundan aptekin yanında maşın saxlayıb, dərman ala bilməz. Avtobusların hərəkətinə gəldikdə isə bunun üçün uzağa getməyə ehtiyac yoxdur. "20 yanvar", "Neftçilər" metrosunun ətrafi, Sabunçu və Suraxanı rayonlarındakı acınaqlı və xaotik vəziyyəti müşahidə etmək kifayətdir. Millət vəkilinə şəhərdə piyada gəzməyi tövsiya edən mətbuat katibinin özü bunu edibmi? Etseydi, vəziyyəti gərerdə ve belə kobud cavab verməzdi. İnsanların hərəkəti üçün səkiler yoxdur. Səkildə maşınlar park edirlər. Maşınların arasından keçmək mümkün olmadığından vətəndaş asfalta düşür və bunun nə qədər thəlükəli olduğunu yəqin ki. Mais Ağayev bilmir"

Yegane Bayramova

"Yanınların fəqli yerlərdə baş verməsi..."

Timuçin Kodaman: "...Təxribat ehtimalını da gündəmə gətirir"

"May-dekabr ayları Türkiyə üçün yanım sezonu hesab olunur. İl ərzində təxminən 2350 yanım 10 min hektar ərazini əhatə edir".

Bu sözü qardaş ölkədəki yanınlar barədə "Şərq"ə danışan türkiyəli beynəlxalq münasibətlər üzrə ekspert Timuçin Kodaman deyib. O, həmçinin provokasiya ehtimalını istisna etmədiyi bildirib: "Son 10-15 gündə yüzdən çox yanım olub. Küleklə hava şəraiti yanınları bir da şiddetləndirir. Hava temperaturunun 40 dərəcədən çox olması da yanınlara rəvac verir. Amma hadisələrin fəqli yerlərdə baş verməsi təxribat ehtimalını da gündəmə gətirir. Düzdür, bu, hələlik sadəcə ehtimaldır və ortada konkret faktlar yoxdur. Ümid edək ki, yanınlar təbii səbəbdən meydana çıxb".

Kənan

Müdafiə və milli təhlükəsizlik xərcləri artıb

Üzeyir Cəfərov: "44 günlük müharibədən çıxan ölkə olduğumuz üçün müəyyən məsələlər həllini tapmalıdır"

Bu ilin yanvar-iyun aylarında Azərbaycanın müdafiə və milli təhlükəsizlik üzrə xərcləri açıqlanıb. Bununla bağlı Maliyyə Nazirliyinin 2021-ci ilin

dövlət bütçəsinin yanvar-iyun ayı üzrə icrasına dair yaydıgi hesabatda bildirilir.

Qeyd olunur ki, müdafiə və milli təhlükəsizlik xərcləri ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 1 milyard 76 milyon 300 min manat artaraq, 2 milyard 533 milyon 400 min manata çatıb.

Müdafiə xərclərinin artımının hansı zərurətdən doğduğu barədə "Şərq"ə danışan hərbi ekspert Üzeyir Cəfərov bildirib ki, ölkə başçısı hərbi sahəyə xüsusi diqqət ayırır: "44 günlük müharibədən çıxan ölkə olduğumuz üçün müəyyən məsələlər həllini tapmalıdır. Müharibe zamanı canlı qüvvəmiz və texnikalarımızı itirmişik. Müdafiə və təhlükəsizlikle bağlı xərclərimiz artıb. Üümilikdə isə hərbi sahəyə diqqət və qayıq özünü müxtəlif formada göstərir. Bu, hərbi qulluqçuların aldığı məvaciblərdə, infrastrukturun yenilənməsi, azad edilən ərazilərdə modul tipli hərbi hissələrin tikilməsində özünü göstərir. Bütün bunlar ölkə başçısı tərefindən nəzəre alınıb. Ona görə də hərbi xərclərimizin çoxalması tamamilə gözənlənilən bir məqam idi. Ordumuzun 44 günlük Vətən savaşında ortaya qoyduğu neticə göz qabğındadır. Ona görə də hərbi

qüvvələrimiz güclü orduların siyahısında yer alır".

Eksperten sözlerine görə, cənab Prezident ordumuz üçün nə lazımdırsa edir:

"Bunun üçün də dövlət bütçəsindən eləvə xərclər nəzərdə tutulub. Maliyyə Nazirliyi tərefindən hem Azərbaycan Ordusu, hem də silahlı qüvvələrimiz ayrı-ayrı qoşun növləri xidmətlərinə vəsaitlər ayrılır. Demək olar ki, mütəmadi olaraq müxtəlif hərbi şəhərciliklərde yeni infrastrukturun inkişafını görürük. Bu proses davamlıdır. Məlumdur ki, mütəmadi olaraq hərbi təlimlərimiz də baş tutur. Hər kəs bilir ki, hərbi təlimlər kifayət qədər vəsait tələb edir. Çünkü şəxsi heyətin qidalanmasından tutmuş digər xərcləri önemlidir. Hərbi qulluqçuların statusu haqqında qəbul olunacaq yeni qanunda da bir sıra məsələlər nəzərdə tutulur. Bu da hərbi qulluqçuların özləri və ailə üzvlərinin təminatının yaxşılaşdırılması ilə bağlıdır. Eyni zamanda müasir silah və texnologiyalar da alınacaq. Bütün bunlar da müdafiə sahəsindəki xərclərimiz sırasındadır".

Yeganə Bayramova

Ənənəvi təhsilə qayıtmadan danışmaq hələ tezdir

Yoluxma sayının artdığı vəziyyətlərdə hər hansı bir proqnoz vermək geniş ictimaiyyət arasında çəşqinqılıq yarada bilər

"Yeni dərs ili ile bağlı istər valideynlərin narahatlığı, istərse də media-nın vəziyyətin araşdırılmasına olan marağı nə dərəcədə başdadşılığın olسا da, bu kimi vəziyyətlərdə ehtimal-lara əsaslanan proqnozlar vermək, müxtəlif şayılərlə əsaslanan xəbərlər yaymaq geniş ictimaiyyət arasında çəşqinqılıq yarada bilər. Hesab edirəm ki, yeni dərs ilinin hansı formada başlanacağı, bərədə bərə başdan konkret fikir söylemək hələ tezdir. Hər şey sərt karantin qaydalarına qayılacaqı və ya yunsalma gediləcəyi ilə bağlıdır ki, bu da çox yəqin ki, vaksinasiya göstəricilərinə əsasən tənzimlənəcək".

Bu barədə təhsil üzrə ekspert, Təhsil Nazirliyi yanında ictimai Şurunun üzvü Nadir İsrafilov deyib. Ekspert bildirib ki, belə vəziyyətlərdə hər hansı bir proqnoz vermək geniş ictimaiyyət arasında çəşqinqılıq yarada bilər: "Yeni dərs ili yaxınlaşdıqca, tədris ilinin nə vaxt və hansı formada başlanacağı ilə əlaqədar yazılı və elektron mediada müxtəlif məlumatlar yayılır, "sentyabr ayında həm orta məktəblərdə, həm kolleclərdə, həm də universitetlərdə ənənəvi tədris tam şəkildə bərpa olunacaq" kimi açıqlamalar verilir,

"ənənəvi təhsilin sentyabrın 15-dən deyil, oktyabrın 1-dən başlanması nəzərdə tutulur", "valideynləri koronavirus əleyhinə peyvənd olunmayan şagirdlər məktəbe buraxılmayacaq" kimi xəbərlər yayılır, nazirlik bununla bağlı hələ də rəsmi məlumat verməməkdə güñahlandırılır. Baxmayaraq ki, Təhsil Nazirliyindən bildirilib ki, növbəti tədris ili üçün pandemiya şəraitində tədrisin təşkili ilə bağlı müxtəlif ölkələrin təcrübəsi araşdırılır və burada əsas məqsəd ənənəvi təhsilə qayıtmak imkanlarını öyrənməkdir".

N.İsrafilov diqqətə çatdırır ki, ənənəvi təhsilə qayıtmagın yolu vaksinasiyadır: "Pandemiya dövründə təhsilin fundamental məqsəd və vəzifələri principcə deyişməyib: "Əsas məsələ də budur. Bacardıqca daha çox insan üçün keyfiyyətli təhsil təmin edilməlidir. Çalışmalıq ki, sosial-iqtisadi və digər amillər şagirdlərin təhsil almalarına təsir göstərməsin. Əlbəttə, böyük əksəriyyət kimi mənim də arzum həyatın öz əvvəlki axarına düşməsi, yeni tədris ilinə ənənəvi formada başlanılmasıdır. Bununla belə istəsək də, istəməsək də, gerçəkliliklə hesablaşmaq zorundayıq. Yegane deyəcəyim o ola bilər ki, arzularınız və arzularımızın çin olsun".

Aynurə Pənahqızı

Ağdama səfər turları çox gözəl təşəbbüsdür

Rey Kərimoğlu: "Ümid edirəm ki, ödəniş də elə böyük olmayıacaq"

Yaxın vaxtlarda Ağdam sakinləri üçün Ağdama səfər-lər təşkil olunacaq. Bunu Dövlət Turizm Agentliyinin sədri Fuad Nağıyev deyib. Onun sözlərinə görə, bu turlar ödənişli olacaq, lakin qiymətlər minimaldır:

"Agentliyin əməkdaşları azad olunmuş ərazilərə tez-tez gedir və tədqiqatlar aparırlar. Həmin ərazilərə turları təşkil edərkən ilk növbədə mütləq şəkildə təhlükəsizlik təmin edilməlidir. Bu-na görə qaydalar, marşrut tam müyyənələşdikdə Ağdam sakinlərini öz doğma torpaqlarına aparmağı düşünürük. Güman edirik ki, bu, payız aylarında baş tutacaq".

Ağdama səfərlərinin təşkili ilə bağlı qazi, hərbi jurnalist Rey Kərimoğlu "Şərq"ə deyib ki, bu addım çox təqdirəlayıqdır: "Bu, həqiqətən də çox gözəl təşəbbüsdür. Çünkü vətəndaşlarımız neçə müddətdir ki, öz doğma torpaqlarını, yurd-yuvalarını görmək istəyir. İnanıram ki, yaxın müddətdə tək Ağdama yox, Qubadlıya, Zəngilan-na, Şuşaya, Cəbrayıla, Füzuliye, Laçına, Kəlbəcərə gedəcəyik. Ümid edirəm ki, ödəniş də elə böyük olmayıacaq. Yəqin ki, orda təhlükəsizlik qaydaları da nəzərə alınacaq. Çünkü mən özüm üç dəfə dövlət xətti ilə Ağdamda olmuşam. Hamisində da polisin, ANAMA-nın müşayiəti ilə getmişik. Hər halda bu, illərdi yurdunu görməyə hazırlaşan vətəndaşlarımız üçün bir təsəlli dir".

Aynurə

Yeni müharibəyə hazırlıyalıq

Sülh müqaviləsi heç üfüqdə belə görünmür

"Əgər yaxın perspektivdə Laçın dəhlizinə nəzarət etməsək, bundan sonra ermənilər rahat şəkildə Qarabağa hərbi texnika yiğacaqlar və Azərbaycana qarşı silahlanacaqlar"

"Ermenistan və Azərbaycan arasında imzalanan Üçtərəfli razılaşmalara əsasən moderator olaraq Rusiya 10 noyabr Birgə Beyannamesinin öhdəliklərinin yerine yetirilməsini təmin etməlidir. Amma Rusiya tərəfi demək olar ki, Qarabağda məsuliyyət zonasında militarist siyaset aparır. Qarabağda erməni silahlı birləşmələri qalmaqdır, hətta Rusiya hərbiçiləri mövcud qaydalara zidd olaraq artilleriya vasitələrindən istifadə edərək təlimlər keçirir. Bundan əlavə, artıq Ermənistan tərəfi Qarabağa zirehli texnika və artilleriya vasitələri göndərir. Mühəndis-istehkam işləri aparılır".

Bu sözləri "Şərq"ə açıqlamasında politoloq Məhəmməd Əsədullazadə deyib. O bildirib ki, Rusiya sülhməramlı qüvvələri artıq Qarabağda sülh üçün deyil, erməni separatçılarını qorumaq və Qarabağın ermənilər ya-

yan ərazisində hərbi istehkam qala formalasdır: "Qarabağda Rusyanın apardığı proseslərdən aydın olur ki, 10 noyabr birgə beyannamesinin 4-cü və 7-ci bəndləri yerinə yetirilməyəcək. Silahlı erməni birləşmələri Qarabağda qalır və azərbaycanlıların Xankəndi, Ağdərə və digər yaşayış məntəqələrinə qayıtması mümkün olmayacaq. Nəzərə alaş ki, Şuşaya çəkilən Zəfər yolu və Laçın dəhlizindən yeni bir yolun çəkilməsi ilə ermənilərlə üzbezər gəlməyəcəyik və ermənilərin yaşadığı ərazilərdən keçməyəcəyik, eyni zamanda Rusiya "sülhməramlı" adlanan hərbiçiləri ilə qarşılaşmayacaqıq.

Politoloğun sözlərinə görə 10 noyabr Birgə Beyannamesini Rusiya və Ermənistan sabotaj edir: "Rusiya problemi körük ləyik və ermənilərdən növbəti mərhələdə Azərbaycana qarşı təxribatlarda istifadə edəcək. Azərbay-

canın Türkiye ilə Şuşa Beyannamesi imzalaması, Rusiyani Qarabağda da ha da aqressiv bir siyaset ortaya qoymaşa sövq edib. Demək olar ki, hər gün Laçın dəhlizindən Qarabağa silah-sursart və artilleriya vasitələri daşınır. Artıq Rusiya hərbiçiləri Laçın dəhlizində və Qarabağda Azərbaycanın təhlükəsizliyini təhdid edir. Ümumiyyətlə, Qarabağdakı ermənilərin Azərbaycana reinteqrasiyasına Rusiya imkan verməyəcək".

M.Əsədullazadə qeyd edib ki, Rusiya hərbiçilərinin nəzarət etdiyi ərazilərdə erməni silahlı birləşmələrinin qalması, Ermənistanın Azərbaycanla mümkün razılaşmala getməməsi, lokal hərbi əməliyyatların Azərbaycan tərəfindən başlanması rəvac verə bilər: "Vəziyyət mürəkkəb olaraq qalır. Azərbaycanın bir çıxış yolu var. O da Qarabağdan Rusiya hərbiçilərinin çıxarılmasıdır. Demək olar ki, Rusiya tərəfi öhdəliklərə əməl etməyəcək. Bir neçə ildən sonra biz yenidən Qarabağda ermənilərlə növbəti müharibəyə hazır olmayıq. Əgər Ermənistanla sülh müqaviləsi bağlanacaqsa, bu müharibə olmayıcaq. Ermənistanla sülh müqaviləsinin bağlanması isə heç üfüqdə belə görünmür. Rusiya Azərbaycan və Ermənistan arasında sülhün əldə edilməsini öz regional siyasetinə təhdid hesab edir. Əgər yaxın perspektivdə Laçın dəhlizinə nəzarət etməsək, bundan sonra ermənilər rahat şəkildə Qarabağa hərbi texnika yiğacaqlar və Azərbaycana qarşı silahlanacaqlar. Rusiya hərbiçiləri də onlara bütün dəstəyi verəcək. Ona görə də Azərbaycan nə olursa olsun Laçın dəhlizinə nəzarət etməlidir. Azərbaycanın əsas strateji planı Laçın dəhlizinə nəzarəti bərpa etmək olmalıdır. Əks təqdirdə yeni müharibəyə hazır olmayıq".

Aynurə Pənahqızı

12 nəfər vəfat edib

Yoluxanların sayı 1700-ü keçdi

Azərbaycanda koronavirus (COVID-19) infeksiyasına 1 736 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb, 435 nəfər müalicə olunaraq sağalıb.

Nazirler Kabinetin yanında Operativ Qərarğahdan "Şərq"ə verilən məlumatə görə, analiz nümunələri müsbət çıxan 9 nəfər vəfat edib.

İndiyədək ölkədə ümumilikdə 354662 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib, onlardan 335771 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 5084 nəfər vəfat edib, aktiv xəstə sayı 13807 nəfərdir.

Son sutka ərzində yeni yoluxma hallarının müəyyənləşdirilməsi ilə əlaqədar 10081, ötən müddət ərzində isə ümumilikdə 4133796 test aparılıb.

Sumqayıtda dənizkənarı parkda asılmış vəziyyətdə kişi meyiti tapıldı

Sumqayıt şəhərində dənizkənarı parkda kişi meyiti tapılıb.

APA bildirir ki, hadisə şəhərin Nəsimi adına Mədəniyyət və İstirahət Parkında qeydə alınıb. Park ərazisində ağacdən asılı vəziyyətdə olan kişi meyiti aşkarlanıb. Hələlik kimliyi məlum olmayan 40-45 yaşlarında olan kişinin intihar etdiyi bildirilir. Meyit aidiyyatı üzrə təhvil verilib.

"Ruslar Qazaxla sərhəddə başımızı ağrıda bilər"

Əziz Əlibəyli:
"Rus hərbiçilərinin Qazaxa yerləşdirilməsi təhlükəsizlik tədbirləridir"

Timuçin Kodaman:
"Rus hərbiçilərinin sayı nə qədər çox olacaqsa, problem də bir o qədər böyük olacaq"

sərhəddə daşınmasında ehtiyatlı davranışlı davranmaliyə: "Rusya son 500 ildir ki, ərazilərini genişləndirmək istəyir. Həmçinin Qara dənizdə, Xəzər dənizində, Aralıq və Baltık dənizlərin-

Rusiyalı hərbiçilərin Qazaxa yerləşdirilməsi ilə bağlı müəsibətlər birmənəli deyil.

Təxribatların davam etdiyi, təmasların səngimədiyi bir vaxtda bunu zəruri edən nədir? Maraqlıdır, "sular bula-nı", yoxsa "başmaq toxunur?"

Bəziləri bunu işğal altında olan yeddi kəndimizin qaytarılması istiqamətində atılan addım kimi qiymətləndirirə, digər ekspert qrupunun fikrincə Qazaxdakı hərbiçilər rəsmi Bakı üçün daha çətin vəziyyət yaratırıb.

Sosial Tədqiqatlar Mərkəzinin mətbuat xidmətinin rehbəri, beynəlxalq məsələlər üzrə ekspert Əziz Əlibəyli bu barədə "Şərq"ə deyib ki, yəqin rusların sərhəddə gətirilməsinə Azərbaycanın icazəsi var: "Əks halda belə addım atıla bilməzdi. Çünkü Qazax bey-

nəlxalq hüquqi normalara görə, Azərbaycanın tanınmış ərazisidir. İkinci bir tərəfdən, orada Ermənistanın iddia etdiyi qədər çox rus hərbçisi yoxdur. Bu, ona deməyə əsas verir ki, indi

de söz sahibi olmağa çalışır. Müharibədən sonra Qarabağa rus qoşunları yerləşdirildi. İndi isə Qazaxa gəlirlər. Bu, "başımızı ağrıda", ciddi problem yarada bilər. Qazaxda rus hərbiçilərinin sayı nə qədər çox olacaqsa, problem də bir o qədər böyük olacaq".

Ekspertenin sözlərinə görə, hərbi əməliyyatların bərpası qəçiləməzdir:

"Bu məsələni Moskva ilə danışaraq həll etmək çətindir. Düzdür, müharibədə Azərbaycan böyük qələbə qazandı. Lakin işimiz hələ tam bitməyib. Bütün xarici qüvvələr Azərbaycan ərazisindən, o cümlədən Qarabağdan çıxarıldıqdan sonra tam rahat ola bilərik. Bunun üçün isə Qarabağda üçüncü savaşın başlanacağına düşünürəm. Əks halda çətin olacaq".

Kənan

Hami Saturnu görməyə gəlib

**Sıranın
ucu-bucağı
görünmür**

Bu günlərdə iki günlük istirahətdən istifadə edib Şamaxiya, Pirquluya getdim. Səfər normal, sıradan yolçuluqlardan biri idi. Lakin məhz Nəsrəddin Tusi adına Şamaxı rəsədxanasında görükərimdən sonra reportaj yazmağı qərara aldım.

Əlbətə, Şamaxiya gedib, rəsədxanaya baş çəkməmək doğru olmazdı. Düzü, belə bir fikrim yox idi. Sadəcə, restoranların binindəkən yan masadakı kişinin yoldaşlarına dediyi "Mən artıq qalxm, axşam müşahidəm var" sözü diqqətimi çəkdi. Şübhəsi ki, səhbət səmanı müşahidədən gedirdi.

Beleliklə, yerli vətəndaşlardan rəsədxanaya ne vaxt getmək lazımlığını öyrənirəm. Uyğun zamanın saat 23 olduğunu deyirlər. Çünkü qaranlıq düşməlidir. Ovaxtadək birtəhər başımı qatıram.

Görəcəklərim isə məni sebirsizləndirir... Axi həmişə digər planetlərdə də həyatın olub-olmaması barədə fikirlər eşidirik. İndi, nəhayət, onlardan heç olmasa, bir neçəsini görə biləcəm.

11-e qalmış rəsədxananın heyətində oluram. Xeyli adam var. Sıranın ucu-bucağı görünmür. Görünür, kəhəşən çıxlara maraqlıdır. 50 yaşlarındakı bir kişi irəli keçir. Özünü təqdim edir. İlk baxışdan insanda xoş təessürat yaradan İbrahim Hüseynov rəsədxanaların ümumi işlər üzrə direktor müavini idir. Onun sözlərinə görə, indi ancaq Saturnu izleyə bilićəyik. Yupiteri isə saat birdən sonra müşahidə etmək mümkündür. Qısa məlumatdan sonra qapı açılır. İnsanlar təxminin 8-10 nəfər olmaqla içəri buraxılır. Qapıda dayanan nəzarətçilər sıxlığın yaranmasına xüsusi nəzarət edirlər. Bu həm də yayılmaqda davam edən, nece deyərlər, bize gün verib, işlə verməyən koronavirus pandemiyası ilə əlaqlıdır. Hər halda kimse "qaş düzəldiyi yerdə göz çıxarmaq" istəməz...

Növbədə dayanan digərləri ki mi mən də sebirsizlənirəm. Ümumiyyətlə, heç vaxt gözləməyi sevməmişəm. Ele indi də bəzən çıxb getmək barədə düşünürəm. Görəcəklərim nə qədər qeyri-adı ola bilər?.. Qəribədir, hər dəfə ar-

"Şərq"in əməkdaşı Şamaxı rəsədxanasından reportaj hazırlayıb

xamdaklärlər icazə alıb geri dönmək istəyəndə içəridən kim-lərse çıxır, sira bir az da ireli gedir və növbəm bir az da yaxınlaşır.

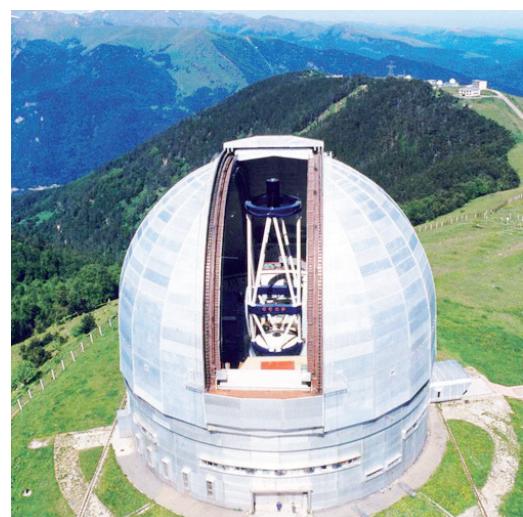
Rəsədxanadan çıxanlar dərhal öz təessüratlarını bölüşürələr. Bir kişi elini göydəki ulduzlara tutaraq andaman edir: "Onları nece görürsünüzse, teleskopla da belə görürün...".

Məndən arxada dayanan gəncələr tədricən hövsələdən çıxırlar. Bu, aqıq-aydın sezilir. Biri zarafatla digərinə deyir: "Camaat içəridə

mümkündür. Daha gülməlisi isə cəmi on dəqiqə sonra həmin qadının dodaqaltı gileyənə-gileyənə çöle çıxmazıdır: "Noxud boyda şey görünür...". Adama sual verələr: nə gözləyirdin?

Növbəti epizodda özümü saxlaya bilməyib eməlli-başlı gülürəm. Bir kişi yenə andaman eləyə-eləyə çöle çıxır. Bilmirsən məqsədi nədir. Ele bu vaxt növbədə gözləyənlərdən birinin ritorik suali mənim kimi çıxlardan da "ürəyindən tikan çıxarı": "Bilsəy-

**Gənclər hövsələdən çıxır:
"Heç Nəsrəddin Tusi bu qədər
çox müşahidə etmirdi, bəlkə..."**

bu qədər neyniyir ax? Baxdin, gördün, çıx da... Heç Nəsrəddin Tusi bu qədər çox müşahidə etmirdi, bəlkə...". Qeyri-iradi mənim də dodağım qaçırm, gülümseyirəm.

Vaxtımı keçirməkdən ötrü telefonda qeydlər edirəm. Çox keçmir ki, dolu bir qadın insanları itələyə-itələyə içəri keçir. Özü də növbə gözləmədən. Üstəlik, bu azmış kimə sıranı da pozur. Baxan ele bilər ki, Saturna bilet alıb və təyyarə bu dəqiqə havaya qalxacaq. Gülməli gəlsə də, qadının hərəketinə ancaq belə məntiqli izah vermək

diz getməzdiz, eləmi?". Yəni özün gördün, oldu, yaxşı. Di, başqalarını həvəsdən salma. Görünür, kişi ironiyani başa düşmür və yena də nəsə nəsə danışa-danışa izdihamı yarib, gözdən itir.

... Nəhayət, növbə mənə çatır. 6-7 nəfərlə birləikdə içəri keçir və ensiz pilləkənlərlə yuxarı - ikinci mərtəbəyə qalxıram. Mühafizə əməkdaşı tibbi maskalarımızı taxmağı xahiş edir. Hər kəs bunu anlayışla qəbul edir. Bələdçi əvvəlcə bize müşahidə edəcəyimiz planet haqqında məlumat verir: "Güneş sistemində Yupiterdən sonra en böyük ikinci, Güneşdən məsafəsinə görə altıncı planetdir. Radiusu Yerin radiusundan doqquz dəfəyədək böyükdür. Həcmi isə bizim planetdən 95 dəfə çoxdur...".

Teleskopdan istifadə qaydasını izah etdikdən sonra bir-bir aparati arxasına keçirik. Planeti fərqli məsafələrdən göstərən her iki "gözlük"dən baxıram. Doğrudur, o qədər də böyük görünmür. Lakin, əlbətə, bundan artığını gözləmək de doğru olmazdı. Saturnda məşə, çay, dərə-təpə...axtarası deyin-

lik ki... Öz-özümə düşünürəm ki, görəsən, orada həyat varmı? Nə bilmək olar. Yoldaşlardan biri ilə nə vaxtsa aramızda olan səhbəti xatırlayıram. "Mən aydan gəlmışəm..." demişdi. Əlbətə, bu, sadəcə zarafat idi. Amma hamının istəyəndə gedəcəyi bir başqa planet olsa, yaxşı olmazdım? Həmdə nə bilmək olar, bəlkə də, Hötenin dediyi kimidir: bu dünya başqa bir planetin cəhənnəmidir.

Üç dəqiqə keçmir ki, nərdi-vandan düşürəm. Yenidən pilləkənlərlə aşağı enir və həyətə çıxıram. Təsadüfən rəsədxanın direktoru professor Namiq Cəliovla rastlaşırıam. Əvvəllər bir nece dəfə gördüyümə görə tanıyıram. Özümü təqdim edir, journalist olduğumu deyirəm. O da öz növbəsində mənə rəsədxana haqqında məlumat verir:

"1959-ci ilde yaradılıb. Ondan altı il əvvəl isə burada müşahidə bazarası qurulub. Şamaxı Astrofizika Rəsədxanasında yetişmiş alim və mütəxəssislər bu gün dünyanın bir çox ölkələrinin, o cümlədən ABŞ, İsrail, Ukrayna, Rusiya, Tür-

kiyənin elmi müəssisələrində fəaliyyətlərini uğurla davam etdirirələr. Şamaxı Astrofizika Rəsədxanasında bir sıra beynəlxalq və respublika səviyyəli simpozium və konfranslar keçirilib. Bunların arasında Beynəlxalq Astronavtika Federasiyasının konqresini (1972), maqnit ulduzlarının tədqiqinə həsr olunmuş konfranslar (1973, 1976), SSRİ EA Astronomiya Şurasının plenumu (1984), "Tusi-800" Məclisləri (1998-2002-ci illər ərzində 8 konfrans), "Dövrülük və kosmoloji problemlər" (2003), "ŞAR-in əsasının qoyulmasının 60 illiyinə həsr olunmuş Beynəlxalq konfrans" (2013) və başqalarını göstərmək olar. ŞAR-in fəaliyyəti dövründə rəsədxana əməkdaşları bir sıra aktual mövzular üzrə xarici ölkələrin astronomları ilə birgə işlə yeri yetirib. Gənəş fizikası və Gənəş-Yer problemi üzrə Rusiya, Almaniya, İsrail, Bolqarıstan, Gürçüstən və s. ölkələrin ayrı-ayrı astronomik təşkilatları ilə six əməkdaşlıq edilir. Ulduz fizikası istiqaməti üzrə Rusyanın bir neçə rəsədxanasının əməkdaşları ilə birgə tədqiqatlar aparılır (Rusiya EA XAR, Moskva DU-nun Sternberq ad. Dövlət Astronomiya İnstitutu, Sankt-Peterburq DU və s.).

Komet və meteorların tədqiqi üzrə Rusiya, Ukrayna, Tacikistan və s. ölkələrin astronomları ilə birgə işlər həyata keçirilir. ŞAR əməkdaşları xarici dövlətlərdə keçirilən konqres, simpozium və konfransların işində ardıcıl və fəal iştirak edir, dünya astronomlarının rəsədxanada aparılan işlər barədə məlumatlandırırlar".

... Ətrafdakılar maraqla mənə baxı, təessüratları bölməyimi gözləyirler. Lakin heç nə demişəm. Məşhur yazıçı Antuan de Sent-Ekzüperinin "Balaca şahzadə" əsərindəki sitat yadına düşür: "Yəqin, ulduzlar ona görə parıldayırlı ki, hər kəs əvvəl-axır özünüñküni tapa bilsin". Deməli, sadəcə baxmaq yox, həm də görmək lazımdır. Mən Saturna baxdım.

Gördüyüm isə daha çoxu oldu:
"Demə, hər kəsin bir mümkün-süzü, elçatmazı var...". Yəni də "Balaca şahzadə" də deyildiyi kimi, sənin sevdiyin yeganə çiçək milyonlarla ulduzun heç birində yoxdur. Bu kifayət edər ki, gəyə baxıb xoşbəxt olasan..." .

Kənan Novruzov

Validenlərin yükü ağırdır

Dəstək programı mütləq lazımdır

Dərs ilinin başlanması hələ çox var. Validen qayğıları üçünse zaman anlayışı, vaxt limiti yoxdur. Validen həmişə qayğıdır. Xüsusilə də övladını məktəbə hazırlayanlar. Məlum məsələdir; uşağın məktəbli forması, ayaqqabısı, məktəbli çantası, dəftər-qələm... Hələ nə qədər əlavə xərclər lazımlı olur, kiçik, lakin vazkeşilməz hesab edilən ləvazimatlar üçün.

Su qabı, yemək qabı, qələm qabı, corabdan tutmuş, saç qışqacları, bantlara qədər. Eyyah... Nə qədər pul lazmıdır. Hələ düşünün ki, bir evdən 1 deyil, 2, 3 uşaq məktəblidir. Dəhşət olar. Amma Rusiya hökuməti validenləri məktəb bazarlığından qismən də olsa xilas etməyin yolunu tapıb. Rusiyada avqustun 16-dan başlayaraq məktəbli validenləri yeni tədris ili ilə bağlı (orda dərslər sentyabrın 1-dən başlayır - red.) dövlətdən 10 min rubl məbləğində (təxminən 233 manat) birdəfəlik ödəniş alacaqlar. Bu barədə Milli.az Rusiya mediasına istinadən xəbər verib. Ödəniş 6-18 yaş arasında olan bütün şagirdlər şəmil ediləcək.

Ödənişin verilməsində ailənin maliyyə imkanları nəzərə alınmayaçaq. Yeni nəzərdə tutulan vəsaiti varlı da alacaq, kasib da. Bundan başqa, yaşı 18-23 aralığında olan, ancaq əlilliyi olan məktəblilər də dəstekdən yararlana biləcəklər. Təxmini hesablamalara görə, dəstək programı 20 milyon nəfərə yaxın

Bir uşağın məktəb hazırlığına ortalama 250-300 manat sərf olunur

şagirdi əhatə edəcək, vəsaitin ödənişi hökumətə 170 milyard rubla (4 milyard AZN) başa gələcək. Təsəvvür edək ki, Azərbaycanda da belə bir program icra olunur və 3 övladı təhsil alan ailəyə ümumilikdə 700 manat pul ödənilir. Bu məbləğ övladları məktəbə hazırlamaq üçün yetərlər olarmı?

İqtisadçı Nazim Bəydəmirli
"Şərq"ə açıqlamasında qeyd edib ki, validenlərə məlum dəstək programı Rusiyada illərdir icra olunur və bundan milyonlarla ailə faydalanan:

- Ümumiyyətlə, pandemiya dövründə hər bir ölkə çalışdı ki, əhalisine hansısa dərəcədə maddi yardım etsin. Müxtəlif sosial proqramlar icra olundu. Məlum məsələdir ki, pandemiya şəraitində işsizlik artı, bir sıra iş yerləri qapandı və ailələr bundan zərər gördü. Əhaliyə yənəlik sosial proqramlarla bağlı çoxlu məsallar, nümunələr çəkmək olar. Deyim ki, bəlkə də ən zəif sosial proqramlar Azərbaycan hökuməti tərəfindən icra olunub. Ölkələr var ki, məkətəbəqədər yaşı uşaqlar üçün, məktəb yaşlı uşaqlar, onların təhsili və tətili ilə bağlı xüsusi proqramlar icra ediblər. Bizdə bu proqramlar zəifdir. Ölkə əhalisinin sayı

10 milyon yarıma çatıb. Orta hesabla hər ailədə 1 nəfər işləyən şəxs varsa və yaşayış minimumu da rəsmi olaraq 206 manat hesablanırsa, məktəblilərin məktəb xərclərini ödəmək hökumət üçün prioritət olmalıdır. Çünkü bir uşağın məktəb hazırlığına ortalama 250-300 manat sərf olunur. Dərs ili yaxınlaşdıqca məktəb ləvazimatlarının qiyməti də qalxır. Bildiyim qədər hazırda məktəblilərə yalnız dərsliklər pulsuz verilir. Bundan savayı məktəbliye pulsuz, ödənişsiz, güzəştə verilən başqa nəsə yoxdur. Belə hallar olur, bəzən, hansısa orta məktəbdə 1-cilərə məktəbli çantaşı, içində bir-iki dəftər-qələm hədiyyə edilir. Amma biz ümumilikdə tədris ili ərzində bir şagirdə çəkilən xərci, sərf olunan maddi vəsaiti əsas götürmeliyik. Bu vəsait ortalama 250-300 manatdırısa, o deməkdir ki, valideninin biri işləyen ailələr üçün məktəb hazırlığı əsl məşəqqətdir. Rusiya hökuməti 20 milyon nəfərə birdəfəlik maddi yardım göstərə bilirsə, iqtisadiyyatı güclü, gəlirləri də böyük olan Azərbaycan dövləti də bunu edə bilər. Yəqin ki, hökumətə bununla bağlı müraciət edilməlidir.

Məlahət Rzayeva

"Toppuş bacı" yenidən xəstəxanaya yerləşdirildi

Əməkdar artist Tunzalə Əliyeva yenidən xəstəxanaya yerləşdirilib.

Xərçəngdən əziyyət çəkən aktrisa kimyaterapiya alacağını bildirib. "İllərdi 419-cu palataya gəlirəm. Bir ümidi var ki, sağalacam və sağalıram da. Gəlmələrimin sayını itirmişəm. Amma kimyaterapiya üçün artıq 25-ci dəfədir bu otaqda yenə qonağam. İnşallah bunu da birlikdə yenəcəyik" deyə, "Toppuş bacı" bildirib.

Qeyd edək ki, "Toppuş bacı" ləqəbli aktrisa uzun müddətdir xərçəngdən əziyyət çəkir. Şiş əvvəl aktrisanın uşaqlıq yolunda idi. Daha sonra şiş sənətçinin böyrək damarlarına və ağıciyərinə yayılmışdı.

Niyam vəsiyyətini açıqladı

Müğənni anasının ayağının altında dəfn olunmasını istəyib

Müğənni Niyam Salami vəsiyyət edib.

Müğənni "Onun sirri" verilişinə açıqlamasında öləndən sonra onu anasının ayağının altında dəfn olunmasını istəyib:

"Tək yaşamaqdan qorxmuram. Allah məni əzəbla öldürməsin. Nə qədər gülsəm də, danişsam da həyat mənim üçün sönüb. Nə yaxşı bacılarım, qardaşlarım olub. Tək qalanda özünə qapanırsan və heç kimin səndən xəbəri olmur ki, nə fikirləşirsin. Heç kime deyə bilmərəm "Mən anamı çox istəyirəm". Hami anasını sevir. O, Allahla sənin aranda olan bir şeydir. Yaxşı ki, ibadət edə bildim. Anam üçün dualar edirəm. Bilmirəm nə vaxta qədər gözüm quruyacaq, amma Allahdan arzum budur ki, anama qovuşa bilim. Ayağının altında da olsa, yer tapıb orada məni basdırırsın".

Toylar yolu xma sayının artmasına səbəb oldu

Əfsuslar olsun ki, heç də hər kəs qoyulan şərtlərə əməl etmir

yaşdan yuxarı bütün vətəndaşlar mütəşəkkil şəkildə heç bir ödəniş etmədən vaksinasiya oluna bilirlər. Bununla da vətəndaşlar həm özünü, həm də ətrafindakıları qorumaş olurlar".

Birləş sədri qeyd edib ki, həzirdə bir çox ölkələr üçün vaksin əlçatmaz olaraq qalır və bu dönenə Azərbaycanda insanların rahatlıqla vaksinasiya oluna biləməsi dövlətimizin böyük uğurudur: "Koronavirusla mübarizədə görülen tedbirlərin nəticəsində Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı Azərbaycanı nümunə olaraq di-

gər dövlətlərə təqdim edir və bu, qururverici bir haldır.

Dövlətimizin bu sahədə görüdü işlər və məsuliyyətli vətəndaşların mövcud karantin

qaydalarına əməl etməsi nəticəsində yolu xma sayı yay aylarının əvvəlinde minimuma endi.

Nəticədə yolu xma sayının enməsi karantin qaydalarında

yumşalmalara səbəb oldu. Amma əfsuslar olsun ki, əsasən də toy mərasimləri keçirilərkən heç də hər kəs qoyulan şərtlərə əməl etmir.

Ən əsas problemlərimizdən biri də toy mərasimlərinə yığışan qonaqların görüşərkən sıx temasda olmalarıdır. Bu da virusun yayılmasına birbaşa zəmin yaradır. İnsanları da anlamaq mümkündür, artıq 1 ildən çoxdur ki, insanlar bir-birilərindən uzaq qaldılar. Buna baxmayaraq COVID-19 virusu ilə mübarizə ümummilli məsələdir və mövcud ağırlaşan durum insanların sağlamlığını ciddi təhlükəyə atır.

Riskləri nəzərə alaraq vətəndaşlara bir daha çağırış etmək istərdim ki, məsuliyyətli əsərlər, karantin qaydalarına əməl etsinlər və ən əsası vaksinasiya olunsular. Hazırda bizim yeganə çıxış yolumuz vaksinasiya və məsuliyyətdir. Əks halda karantin qaydalarının sertleşməsi qızılmas ola bilər".

Yeganə Bayramova

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Azad sahibkarlığın və liberal iqtisadiyyatın təşviqi

Prezident İlham Əliyev "e-KOB evi" portalı haqqında Əsasname nin təsdiq edilməsi barədə fərman imzalayıb. Fermana əsasən, Prezident yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi "Dövlət informasiya ehtiyatları və sistemlərinin formalasdırılması, aparılması, integrasiyası və arxivləşdirilməsi Qaydaları"nın təsdiq edilməsi və elektron hökumətlə bağlı bəzi tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 12 sentyabr tarixli 263 nömrəli Fermanına uyğun olaraq "e-KOB evi" portalının (bundan sonra - portal) Elektron Hökumət İnfomasiya Sistemine (bundan sonra ? EHİS) integrasiyası ilə bağlı zəruri tədbirlər görməlidir.

Iqtisadiyyat Nazirliyi yanında Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi ise portalın formalasdırılması ve aparılması ilə bağlı zəruri tədbirlər görməli, dövlət orqanları (qurumları) tərəfindən kiçik və orta biznes evlərində göstərilən və Dövlət Xidmətlərinin Elektron Reystriñe daxil edilmiş, habelə EHİS-ə integrasiya olunmuş elektron xidmətlərin, EHİS vasitəsilə portal

üzərindən elektron formada göstərilmesini təmin etməli, Xüsusi Rabitə və İnfomasiya Təhlükəsizliyi Xidməti ilə birlikdə portalın təhlükəsizliyinin təmin edilməsi üçün zəruri tədbirlər görməli, Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi ilə birlikdə portalın "Hökumət buludu"na keçidinin təşkili ilə bağlı tədbirlər görməlidir. Dövlət

də tutulan sənədlər, ödəniləcək vergi və rüsumlar, hesabatlar, lisenziya və icazələr və s.) mərkəzləşdirilmiş qaydada əldə edilməsini asanlaşdırmaq məqsədilə "e-KOB evi" portalının (bundan sonra - portal) yaradılması, fəaliyyətini, portalda "Sahibkarın elektron kabinet"i və "Biznes Naviqator" altsistemlərinin yaradılmasını, dövlət orqanları (qurumları) tərəfindən KOB evlərində göstərilən və Dövlət Xidmətlərinin Elektron Reystriñe daxil edilmiş, habelə Elektron Hökumət İnfomasiya Sistemine (bundan sonra ?

Sahibkarlara daha rahat imkan yaradılır

Dəyişikliyin müsbət tərəfi odur ki, sahibkar bütün işlərini elektron kabinet üzərindən vaxta qənaət etməklə görə biləcək

organları (qurumları) isə Əsasnamənin 1.2-ci bəndinə uyğun olaraq məlumatların mərkəzləşdirilmiş qaydada əldə edilməsini və həmin Əsasnamənin 3.3-cü və 3.4-cü bəndlərində nəzərdə tutulan xidmətlərin bu Fermanın 3.2-ci bəndinə uyğun olaraq göstəriləsini təmin etmək məqsədilə aidiyyəti dövlət infomasiya ehtiyatlarının və sistemlərinin EHİS-ə integrasiyası üçün zəruri tədbirlər görməlidirlər.

Dövlət başçısının digər fermanı ilə, Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin (KOBIA) Nizamnamesində dəyişiklik edilib. Dəyişikliyə əsasən, Agentlik sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün zəruri olan məlumatların (sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün normativ hüquqi aktlarda nəzər-

EHİS) integrasiya olunmuş elektron xidmətlərin, EHİS vasitəsilə portal üzərindən elektron formada göstəriləsini təmin etməlidir.

İndiye qədər KOBIA sadəcə "e-KOB evi" portalının (bundan sonra - portal) yaradılmasını, fəaliyyətini, portalda "Sahibkarın elektron kabinet" bölməsinin və "Elektron sahibkar" sisteminin yaradılmasını, elektron xidmətlərin mərkəzləşdirilmiş dövlət infomasiya sistemləri ilə integrasiyasını təmin etməli idi.

Mövzu ilə bağlı iqtisadçı-eks-pert Rauf Qarayev "Şərq"ə açıqlama verib. O bildirib ki, portal kiçik və orta biznes evlərində (KOB evləri) kiçik və orta biznes subyektlərinə göstərilən xidmətlərin elektron formada, vahid platforma üzərində göstəriləsini üzrə mü-

raciətlərin təqdim edilməsini, qəbulunu, emalını, cavablaşdırılmasını, uşutunun aparılmasını həyata keçirir: "İlk olaraq qeyd edim ki, sahibkar özünün kabinetini vasitəsi ilə sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün normativ hüquqi aktlarda nəzərdə tutulan sənədlər, ödəniləcək vergi və rüsumlar, hesabatlar, lisenziya və icazələr və s. əldə etmək imkənə sahib olur. Bunu misalla belə izah etmək olar. Mənim "A" şirkətim var. Mən hər hansı sənədlər üçün müxtəlif saytlara girməliyəm. Vergi üçün verginin, lisenziyalar üçün lisenziya aid sayta və sair. Yeni sərəncama əsasən, artıq sahibkara imkan yaradılacaq ki, "sahibkarın elektron kabinet" vasitəsilə bu işləri birbaşa görsün. Xalq dili ilə desək, yaradılmış marketə elavə məhsullar getirilir. Siz də

o marketin müştərisi olduğunuz üçün o məhsulları başqa yerdə yox, birbaşa sizin evinize gətirmək şərti ilə əldə edə bilməyiniz üçün imkan yaradılır. Yəni siz məhsulunuzu elektron vasitə ilə evinizdə seçirsiniz və xidmət də birbaşa sizə göstərilir. Yəni bunun en müsbət tərəfi sahibkar olaraq vaxta qənaət etmiş olursunuz. Və sizə lazım olan məhsul əlinizin altındadır".

R.Qarayev əlavə edib ki, yeni fermanın sahibkarlar üçün ən önemli tərəflərindən biri də odur ki, artıq sahibkarlar rüsumları birbaşa kabinetini vasitəsilə ödəyəcək: "Şiğorta, bank və s. xidmətlər üçün ödəniş seçimi birbaşa kabinetdən mümkün olacaq. Prezidentin yeni fermanı sahibkarın işini rahatlaşdıracaq və seçim imkanını genişləndirəcək".

Aynurə Pənahqızı

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə çap olunub

Şagirdlərin elektron yerləşdirilməsi şəffaf deyil

zoğlu "Şərq"ə açıqlamasında qeyd edib ki, ümumiyyətlə, birinci sinfə qəbulun elektron qaydada olması müsbət haldır:

- Bu, şəffaflığın artmasına, valideynlərin daha rahat şəkildə seçim etməsinə imkan yaradır. Bir

məqəmi qeyd etmək lazımdır ki, birinci sinfə qəbul elektron şəkildə olsa da, bu günə kimi biz digər leyləl hallara rast gelmişik. Xirdalanada məktəb direktoru tanrıram ki, rəsmi əməkdaşla birlikdə hansısa şagirdi hansısa məktəbə nəyinse

yəndə, bəzi hallarda direktorun razılığı, bəzi hallarda hətta direktorun razılığı olmadan belə birinci sinfə qəbul prosesi həyata keçirilir. Sistem əllərindədir, lazımlı olanda bağlanır, lazımlı olarsa da açılır. Bir dəfə direktorun özü mənə səhəbat zamanı dedi ki, bir şagirdi məcbur qəbul eletdirilər, çərəsiz vəziyyətdə qalmışım ki, mən bu şagirdi harada əyleşdirim?! Bəzi hallarda direktorlar limiti az qoyurlar, 3-4 yeri əlavə saxlayırlar ki, ordan özlərinə hansısa gəlir əldə edə bilsinlər

E.Ramizoğlu bildirib ki, şagirdlərin yerləşmə prosesi elektron qaydada olsa da, valideynlər bundan əziyyət çəkir:

- Çünkü sistemde işləri valideyn özü etməlidir. Təbii ki, çox zaman da edə bilmirlər. Bu zaman başqlarına müraciət edəndə de bu, nəyinse müqabilində olur. Ümumiyyətlə, sisteme nəzarət vəcibdir, ancaq təessüf ki, yoxdur.

Məlahət Rzayeva

Təhsil eksperti Elşən Ramı-

Son dövrde Azərbaycanda koronavirusa yoluxma sayı sürətlə artımaqdadır. Xüsusilə bəzi qaydaların yumşaldılması, turizm mövsümünün açıq olması artım sayına ciddi təsir göstərib. Həmçinin, insanlar arasında laqeydlik və təhlükəsizlik tədbirlərinə ciddi əməl olunmaması da bu rəqəmləri artırıb. İki həftə bundan əvvəl ölkədə gündəlik yoluxma 272 idisə, bu gün artıq rəqəmlər minin üzərindədir. Eyni zamanda, ölüm sayı da gündəlik artırıb.

Təkçə bu gün açıqlanan statistikaya əsasən, 12 nəfər virusdan dünyasını dəyişib. Ümumi yoluxma sayı isə 1736 nefərdir. Qeyd edək ki, artıq qonşu Gürcüstan hökuməti koronavirus pandemiyası ile bağlı tətbiq edilən mehdudiyyətləri sərtləşdirmək qərarına gelib. Belə ki, sabahdan etibarən açıq məkanlarda maskadan istifadə məcburi olacaq. Azərbaycanın bir sıra tanınmış mütəxəssisləri yoluxma ilə bağlı fikirlərini bölüşübələr.

İnfeksiyonist İləhə Vəliyeva yoluxanların sayının sürətlə artlığından təessüflənir. İnfeksiyonist bildirib ki, maskadan istifadəyə, məsafə və gigiyenik qaydalara artıq doğru-dürüst əməl edilmir: "Yoluxma sayı sürətlə artsa da, sərt karantin tərefdəri deyiləm. Çünkü məlumdur ki, sentyabrın 1-dən ister restoranlar, ister bərbərxanalar, gözəllik salonları, ister digər ictimai iaşə obyektlərinə daxil olmaq üçün, - başda tibb müəssisələri olmaqla, - artıq COVID pasportuna ehtiyac olacaq. Əger her kəs bu şərətə (vaksinasiya olunmaq - red) əməl edərsə, heç bir sərt karantin rejimində gərek duyulmaz. Karantin

"Bizim bir tək yolumuz var, vaksinasiya..."

rejiminin yumşaldılması və qadağaların götürülməsi ile insanlarda laqeydlik, etinasızlıq daha çox yüksət aldı. Artımların əsas səbəbi də məhz budur. Lakin qaydalara əməl olunsa, vaksinasiya prosesi sürətlə davam etdirilsə, yoluxma sayının artmasının qarşısını almaq mümkün olar".

TƏBİB-in Elmi-Tədqiqat Profiliaktika İnstitutunun elmi işlər üzrə direktor müavini Akif Qurbanov deyib ki, karantin rejiminin yumşaldılması, xüsusilə toyların keçirilməsinə icazə verilməsi, restoran və ticarət obyektlərinin, metronun açılması və digər yumşalma tədbirləri əhalidə müəyyən arxayınlıq yaratdı və nəticədə bugün yoluxmaların sayında xeyli artım müşahidə olunmaqdadır. Yoluxma sayında artımın bu şəkildə davam etməsi narahatlıq yaradır. A.Qurbanov bildirib ki, yumşalma tədbirlərindən sonra insanlar arasında təmaslar artı və təessüf ki, pandemiya qaydalara tam əməl olunmadığı üçün yoluxmaların da

sayı artı: "Bu onu göstərir ki, bir qədər ehtiyatlı olmalıdır, vaksinasiya prosesində daha aktiv iştirak etməliyik. Düzdür, insanların müəyyən qismi vaksinasiya olunub, bir qismi isə xəstəliyi keçirib, ancaq nezəre almaq lazımdır ki, vaksinasiya olunmayan, virusa yoluxmayanların da sayı çoxdur. Ona görə də hazırda yoluxmanın artması fonunda qorunma tədbirlərinə əməl etməyimiz vacibdir. Yoluxmaların sayında artım eyni zamanda onu göstərir ki, hələ də əhali arasında virusa qarşı kütləvi immun formalaşmayıb. Ona görə də qorunma qaydalara ciddi əməl olunmalıdır. İkinci tərəfdən bizim bir yolumuz var, vaksinasiya. Vaksinasiya olunmayanlar hökmən peyvend vurdurmalıdır. Hamımız vaksinasiya olunsaq, onda yoluxma sayıları bizi o qədər də narahat etməyəcək". A.Qurbanov bildirib ki, pandemiya hələ bitməyib: "Azərbaycanda vəziyyətin nisbətən elverişli olması dövlət tərəfindən görülən tədbirlərin nəti-

Ekspertlərin qəti fikridir, qorunmağın "qızılı" qaydalarına əməl etməliyik

cəsidir. Qonşu ölkələrdə nələr baş verdiyini hər kəs yaxşı görür, yeni yoluxma sayıları həddən artıq çoxdur. Azərbaycanda da say artımının bu şəkildə davam etməsi artıq narahatlıq yaradır. Normal həyata qayıtmak, yenidən sərt qaydaların tətbiq olunmamasını istəyirik, onda gərək ehtiyatlı olaq, hamımız vaksinasiyada iştirak edək".

Səhiyyə Nazirliyinin baş infeksiyonist Təyyar Eyvazov yoluxma sayının artımına səbəb olan əsas faktörleri sadalayıb: "Pandemiya təcrübəsini nəzərə alsaq görər ki, yoluxma hallarının azsaylı olduğu dövrlərdə hər dəfə karantin qaydalardında yumşalmalara getdikdə müəyyən vaxt keçidkən sonra yenidən yoluxma sayında artım baş verir. Çünkü infeksiyanın yayılmasında en önemli faktor insan təmaslarının artmasıdır. Məhz yumşalmalar bu na getirib çıxarır. Bu gün əvvəlki dövrlərdən fərqli olaraq müxtəlif kütləvi tədbirlərin keçirilməsinə icazə verilib, metronun fealiyyəti bərpa olunub, iki ticaret mərkəzləri işləyir. Lakin əhalinin müəyyən hissəsində qapalı məkanlarda maskanın taxılmasi, sosial məsaflənin gözlenilmesi və s. kimi qoruyucu tədbirlərə laqeyd münasibətini izləməkdəyik. İnsanlar bir tərəfdən yorulub, bir tərəfdən də arxayınlışırlar. Digər

Aynurə Pənahqızı

Peyvənd olunanlar niyə maska taxmalıdır?

ÜST rəsmisi açıqlama verib

"Pandemiya şəraitində 1,5 il keçirdik. İnsanlar yoruldu. Maskə taxmaq asan şey deyil. Bunun fərqi qındıyık".

Bunu "Real intervju" ya müsahibəsində Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Azərbaycandakı nümayəndəsi Hande Harmancı deyib.

O bildirib ki, açıq məkanlarda maskasız gəzməyə icazə veriləndə insanlar düşünmüş ola bilərlər ki, artıq ümumiyyətlə, maskaya ehtiyac yoxdur:

"Elə deyil. Azərbaycanda peyvənd olunanların sayı çox artı. Əhalinin təxminən 25 faizi iki doz vaksinasiyadan keçib. Beş milyondan çox insan isə ən az bir doza peyvənd qəbul edib.

Peyvəndlər bizi ağır xəstəlikdən, xəstəxanlıq olmaqdan və ölümdən qoruyur. Əger virus bizim orqanızmimizə daxil olubsa, bunu başqalarına ötürməyimizin qarşısını alır. Yəni men xəstələnmədən peyvənd olunmuş ola bilərem. Bilirsiz ki, peyvəndlər 100 faiz qorur.

Virus mənə keçibse, onu özüm xəstələnmedən başqalarına ötürə bilərem. Bu, o deməkdir ki, peyvənd olunsam da, maskə taxmağa məcburam".

Bir bu qalmışdı...

Qadınlara ariqlamaq adı altında "Pati" təklif olunur

Əsl adı metamfetamin olan və insanları özündən asılı hala salan "Pati" adlı bu maddə bir sərə ölkələrdə qadınlara ariqlamaq üçün təklif olunur. Həqiqətən də "arıqlatdığı" üçün insanlar onu istifadə edir və sonra da ondan asılı qalırlar. Ötən gün analoji fakt ölkəmizdə də aşkar olunub.

Belə ki, ölkəmizin bəzi gözəllik salonlarında onun qadınlara ariqlama dərmanı adı altında satıldığı məlum olub. Bu barədə ARB-24-ün "Gündəm" verilişinə açıqlamasında Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) Mətbuat Xidmətinin KİV və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin rəisi, polis mayoru Elşad Hacıyev də deyib. O bildirib ki, DİN-ə bununla bağlı faktlar daxil olub. E.Hacıyev xüsusi olaraq diqqətə çatdırıb ki, son günlər gözəllik salonlarında bu hal müşahide edilməkdədir. Qeyd olunub ki, aşkarlanan faktlarla bağlı tədbirlər görürlüb və qarşısı alınır. Bəs həqiqətən də bu kimyevi narkotik insanı ariqladır mı?

Narkomaniya üzrə azad ekspert Emil Maqalov "Şərq"ə açıqlamasında bildirib ki, əsl adı metamfetamin olan bu narkotik maddə həqiqətən də insanları ariqladır: "Necə ki, xərçəng və şəker xəstəliyi ariqladır, eləcə də bu maddə insanların kəskin şəkildə kilo itirməsinə səbəb olur. Lakin bunun ən pis

"Bu maddə sadəcə ariqlatmir, eyni zamanda o, insanların iç orqanlarını məhv edir və sonda öldürür"

tərəfi odur ki, bu maddə sadəcə ariqlatmir, eyni zamanda o, insanların iç orqanlarını məhv edir və sonda öldürür.

Ümumiyyətlə, metamfetamin tam böyük ağır fəsadları ola biləcek narkotikdir. Bu maddə bədəndə yaralar yaradır, ağ ciyəri deşir, insanın duruşunu dəyişir və nəticədə öldürür. Bunlar müharibə vaxtı kamikadzelər üçün istifadə edilib. Qeyd edək ki, bu maddəni ilk dəfə ikinci dünya müharibəsi zamanı alman əsgərlərə yatasın və acliq hiss etməsinlər deyə məcbur qəbul etdiriblər. Yaponlar da bu nu təyyarə sərənlərə verərək düşmən üzərinə hücuma göndərirdilər. Bu maddə qəbul edildikdə insan bədənində təzyiq yüksəlir, bədən istiliyi artır, göz bəbəkləri

böyük. Beynin funksiyası pozulur və istifadəçi bir çox hallarda 2-3 gün yatır. Hətta yeməkden imtina edir, özünü enerjik hiss edir. Bu narkotik, ümumiyyətə, 5 ildir ki ölkəmizdə var. Sadəcə, əvvəl karantin olduğuna görə çox gözə çarpırdı. Ancaq yumşalmaların olması və serhədlərin açılması bir növ onun yayılmasına şərait yaratdır. Həm de yay fəsli onun yaxılma əhatə dairəsini genişləndirdi. Ona görə də bu məsələlərdə hər kəsi diqqəti olmağa səsləyirəm. Ümumiyyətlə, ariqlamaq üçün bundan istifadənin yolu ölümdür. Bundan istifadə heç cür lazımdır. Çünkü o, tez bir zamanda insanı öldürür. Və bu, böyük cinayətlərdən biridir".

Aynurə Pənahqızı

Təkrar yoluxsaq belə, peyvəndlənmə ən doğru çıxış yoludur

Hazırda xəstəxanalarda reanimasiyada yatan xəstələrin hamısı peyvənd olunmayanlardır

Hər hansı əsassız fikirlərə söykənərək peyvənd olunmayanlar və ya saxta sənədlərlə peyvənd sertifikatı alanlar, sadəcə olaraq özlərini ağır riskə atır

Diger ölkələr kimi Azərbaycan da bir ildən çoxdur ki, göze görünməyən düşmən olan koronavirusla mübarizə aparır. Hazırda xəstəliklə bağlı vəziyyət nəzarət altında olsa da, virusa tam qalib gəlmək üçün növbəti mərhələdə kollektiv immunitet qazanmaq üçün insanlar vaksinasiya olunmalıdır.

Lakin cəmiyyətimiz istər mövcud virusa, istərsə də digər xəstəliklərə qarşı peyvəndləməyə münasibəti birmənalı deyil. Bəziləri vaksinin keyfiyyətindən şübhələnir, digərləri səhiyyə sistemimizə etibar etmir. Xəstəliklər üzərində vaksinsiz qələbə qazanmağa inanınanlar da var. Mövzu ilə bağlı həkimlərin

fikirlərini öyrəndik.

İnfeksiyonist Vasif Əliyev "Şərq"ə peyvəndin əhəmiyyətindən danışır. O qeyd edib ki, "Covid-19" peyvəndini vurdurmaq bizi yoluxmadan qorur, ancaq xəstəliyi daha yüngül keçirməyimizə səbəb olur: "Sual yaranı bilər. Əgər yenidən yoluxa bilərikse və buna baxmayaraq peyvənd olunmalıyım? Cavab bəli! Çünkü hələki bu vírusa qarşı spesifik bir müalicə yoxdur və kütləvi peyvəndləmə ən doğru çıxış yoludur. İnsanlar arasında bir peyvəndin sonsuzluq yaratdığı barədə də şayiələr yayılmaqdadır. Qeyd edim ki, peyvənd olunmaqla sonsuzluq riski ilə bağlı yayılan söz-söhbatlər yalandır. Bu yaxınlarda "Biontech" pey-

vəndinin bu cür riski yaratmayı ile bağlı aparılan çalışmalar da bunun əksini sübut etdi. Hazırda xəstəxanalarda reanimasiyada yatan xəstələrin hamısı peyvənd olunmayanlardır. Hər hansı əsassız fikirlərə söykənərək peyvənd olunmayanlar və ya saxta sənədlərlə peyvənd sertifikatı alanlar, sadəcə olaraq özlərini ağır riskə atır".

Həkim-radioloq Aydin Əliyev "Şərq"ə açıqlamasında vurgulayıb ki, son günlər yeni növ koronavirusa yoluxma hallarının sayının artması insanlarda panika yaradıb:

"Panikani aradan qaldırmaq və maarifləndirmə məqsədi ilə bir neçə nüansı qeyd edir. Əsas olan yoluxma sayının artması yox, ağırlaşma hallarının sayıdır. Məsələn, hər il dünyada təqribən 1 milyarda yaxın insan qrip virusuna yoluxur. Bəs niyə qrip xəstəliyinə görə karantin tətbiq edilmir? Çünkü qrip xəstəliyi təqribən 95-99 faiz hallarda yüngül keçirilir. Demək ki, əsas yoluxma sayı yox, ağırlaşma faizidir. Yəni son günlərdə olan yoluxma sayının içərisində ağırlaşma faizine baxmaq lazımdır. Əgər yeni yoluxanlar arasında xəstəliyi ağır keçirənlərin faiizi aşağıdırsa, heç bir panikaya əsas yoxdur. Bir faktı qeyd edim ki, yeni yoluxanlar və ağırlaşanlar arasında peyvənd edilenlərin sayı çox azdır. Deməli, peyvənd yoluxmanı və yoluxxarkən ağırlaşmanı çox azaldır. Yəni ne qədər çox peyvənd edilsek yoluxma da bir o qədər azalacaq. Ümumiyyətə, bütün viruslar mutasiya etdikcə zəifləyir, insanla yaşamağa məcbur olur. Ən yaxın gələcəkdə isə koronavirus adiləşəcək".

Aynurə Pənahqızı

Həyat yoldaşı sabiq nazir müavinini məhkəməyə verdi

Şikayətdə ər arvad arasında əmlakın bölüşdürülməsi və digər məsələlər yer alı

Bu ilin fevral ayında səhəeti ilə bağlı tutduğu vəzifədən azad olunan sabiq təhsil nazirinin müavini Məhəbbət Velyeva həyat yoldaşı tərəfindən məhkəməyə verilib.

Qaynarinfo xəbər verir ki, Namiq Veliyevin iddiası əsasında həyat yoldaşı M. Veliyevadan Yasamal Rayon Məhkəməsinə şikayət olunub. Şikayətdə ər arvad arasında əmlakın bölüşdürülməsi və digər məsələlər yer alır. Məhkəmə Namiq Veliyevin şikayətini təmin edib. Bundan narazı qalan M. Veliyeva məhkəmənin qərarından Apelleyasiya Məhkəməsinə şikayət verib.

Əməkdar artist COVID-19-a yoluxdu

Əməkdar artist Nigar Şabanova koronavirusa yoluxub.

Bu barədə ifaçı Instagram hesabında yazdı. "COVID məndən də yan keçmədi. Dostlar, özünüüzü qoruyun. Çox ağırdır, olduqca ağırdır, insanların nəfəsi dayanır, ağrılarına dözmək də bir ayrı çətindir" deyə, Nigar bildirib.

Qeyd edək ki, bir müddət əvvəl N. Şabanovanın hər iki valideyni koronavirus keçirmişdi.

Ən böyük dərd problemləri kreditlərdədir

Ona görə əksər banklar zərərlə işləyir

Bu ilin II rübündə (aprel-iyun) Azərbaycandakı banklar 217,6 mln. manat xalis mənfəət əldə ediblər ki, bu da öten ilin eyni rübü ilə müqayisədə 46,2 faiz çoxdur. Lakin buna baxma yaraq, yeddi bank II rübü zərərlə başa vurub. Bunlar "AccessBank", "Bank Avrasiya", "Günay Bank", "Muğanbank", "Yapı Kredi Bank", "Pakistan Milli Bank" və "Bank Melli İran"dır.

Qeyd edək ki, bu banklardan "AccessBank", "Bank Avrasiya", "Yapı Kredi Bank" və "Pakistan Milli Bank" bütöv yarımlı də zərərlə başa vurub. Belə ki, 2021-ci ilin ilk yarısında sözügedən maliyyə təşkilatları müvafiq olaraq 2 024,0 min manat, 3 928,57 min manat, 231,69 min manat və 114,97 min manat zərər ediblər.

Mövzu ilə bağlı bank məsələləri üzrə ekspert, iqtisadçı Əkrəm Həsənov "Şərq"ə açıqlama verib. Ekspert qeyd edib ki, bütövlükdə istənilən bankın zərərlə işləməsinin əsas səbəbi problemləri kreditlərdir: "Yəni

"Ümumiyyətlə, pandemiya dövründə əksər bankların xərcləri və problemləri artıdı"

bankın əsas funksiyası nədir? O bir qrup insan və şirkətlərdən aşağı faizde əmanət celb edir və yüksək faizlə digərlərinə kredit verir. Yəni kreditlər vaxtlı-vaxtında, ya da tam qayitmayanda bank zərərə düşür. Çünkü onun əmanət və bank hesabları olunda vəsaiti qaytarmaq kimi vəzifələri də var. Amma pulu çatdırır, bu da onun zərəri deməkdir. Hətta kredit sonda qaytarılırsa və ya vaxtında qaytarılmırsa, bank ehtiyat yaratmalıdır".

Ə.Həsənov vurgulayıb ki, bankların ikinci rübü zərərlə başa vurmasının əsas səbəblərindən biri də pandemiyyadır: "Pandemiya nəinki Azərbaycanda, bütün dünyada iqtisadiyyata mənfi təsir göstərdi. Çünkü pandemiya səbəbindən həm istehlakçılar, həm də biz-

nes şirkətlər kreditlərini vaxtlı-vaxtında tam ödəməkdə çətinlik çəkdilər. Bu da problemləri kreditlərin artmasına səbəb oldu. Sadəcə olaraq, bəzi banklar da var idi ki, onların durumu hətta pandemiyanın əvvəl pis idi və pandemiya dövründə dəha da ağır vəziyyətə düşdülər. Nisbətən yaxşı vəziyyətdə olan banklar pandemiya nəticəsində ən az zərərə düşdü. Ümumiyyətlə, pandemiya dövründə əksər bankların xərcləri və problemləri artıdı. Sadəcə olaraq, hələlik, onların kifayət qədər kapitalı var".

Aynurə Pənahqızı

Lahicdə 2000 illik kanalizasiya-su xətti aşkarlanıb

Bu, ilkin tariximizi göstərən faktdır, çay daşı ilə çekilib

Elmlər Akademiyası tərəfindən Lahic Tarix Mədəniyyət Qoruğunun yaşayış məntəqəsi kim salınmasının kəşfiyyat işləri aparılıb. Burada 2000 illik kanalizasiya-su xətti aşkarlanıb.

Bunu Trend-e açıqlamasında Lahic Tarix Mədəniyyət Qoruğunun direktoru Kamal Əliyev deyib.

Onun sözlərinə görə, bu, ilkin tariximizi göstərən faktdır, çay daşı ilə çekilib. "Bir çox yerlərdə bu xəttin heç yere çıxmadığı qeyd olunur, lakin bu, doğru deyil. Sadəcə quruluşu elədir ki, suyu filtrizasiya edir. Yalnız Girdiman kəndinə çıxan yerde təmiz su əldə olunur. Xətt labirint formasında qurulub. Su çay daşlarına toxunaraq hərəket etdiyi üçün təmizlənir. Əhalinin əsas gəlir mənbəyi sənətkarlıqdır. Əvvəller 100-ə yaxın sənətkar olub, indi 40-ə yaxını fealiyyət göstərir. Mərkəzi küçəmizdə onların emalatxanaları var. Turistlərin həmin emalatxanalarда ustalarla birgə işləmək imkanı da var". Onun sözlərinə görə, Lahicdə 8 metrən hündür tikili yoxdur. Ərazimiz seysmiq olduğundan tikintidə əsasən çay daşı və meşə ağacından istifadə olunur. Meşə ağacı elastik olduğundan evi uçmağa qoymur. Divarın qalınlığı 80 santimetr olur: "Misqərlik Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2015-ci il dekabrın 15-də UNESCO-nun qeyri-maddi mədəni irs siyahısına daxil edilib. Evlərin bərpası üçün xüsusi konsepsiya var. Təmir-bərpa işləri bu konsepsiyyaya uyğun şəkilde aparılır. Lahic sakinlərinin hamisi turizmə dolanır. Kimisi evində bişirdiyi yeməyi gələn turistə satır, kimisi evini kiraye verir, kimi dağ bitkiləri yığış satmaqla dolanır, bəziləri sənətkar, bəziləri mağaza-objekt sahibidir və s.

Hazırlanın qida məhsulunu turistə təqdim etmek tam sərbəstdir. Yegana şərt Qida Təhlükəsizliyi Agentliyindən bunun üçün sertifikat alınmalıdır".

Aynurə Pənahqızı

Vaksinlər çox az da olsa "Delta" ştammından qoruyur

Dünyada, xüsusilə region ölkələrində - Rusiya, İran, Gürçüstənda COVID-19-a yoluxma hallarında keskin artım müşahidə olunmaqdadır. Məlumdur ki, epidemiyanın qarşısını almaq məqsədilə ölkəmizdə də vaksinasiya prosesi davam edir. Hətta bəzi mütxəssislərin fikrincə, vaksin olunan şəxslərin yenidən koronaya yoluxma ehtimalı yoxdur. Bir çoxları isə vaksinasiyadan sonra virusa yoluxma baş verəsə, xəstəliyin yüngül keçdiyini qeyd edir.

Bu günlərdə hər iki doza vaksini vurduran vətəndaşlarımızdan biri evvəller xəstəliyi keçirdiyi halda, yenidən koronaya yoluxduğunu deyib. Təbii ki, bu hal müyyəyen suallar doğurur. Məraqlıdır, vaksin olunan şəxsin yenidən virusa yoluxması nə dərəcədə mümkündür?

Həkim-allerqoloq Şahvələd Məmmədov "Şərq"ə bildirib ki, hər iki doza vaksin qəbul edən şəxsin yenidən koronavirusa yoluxması mümkünndür:

"Dünyada olduğu kimi, Azərbaycanda da vaksinasiya prosesi davam edir. Bəlkə də, region ölkəleri ilə müqayisə-

Ancaq hər iki doza vaksin qəbul edən şəxslər gələcəkdə virusa yoluxmayacaq deyə bir anlayış yoxdur

də bu prosesi ən sürətlə davam etdirən bizi. Dünyada koronavirusun qarşısını alan ikinci bir variant yoxdur. Bu baxımdan vaksinasiya vacibdir. Təbii ki, xüsusi eks göstərişləri olan insanlar vaksin vurulmasından azaddır. İlk zamanlar Azerbaycanda Çin istehsalı olan "Sinovac" və yaxud "Koronavac" vaksinlərindən istifadə olundu. Onların da keyfiyyət sertifikatı 90 faiz özünü sınamış vaksin kimi göstərilirdi.

2 doza vaksin vurdurmaq o deməkdir ki, bundan sonra 6 ay ərzində yoluxma olmaya da bilər, olsa belə, ölüm riski sıfır enir və xəstəlik yüngül keçir. Bunlara baxmayaraq, bəzi ağır xəsteli-

yi olan şəxslər 2 doza vaksin alandan sonra belə yenidən yoluxarken çətinliklə üzləşə bilərlər. Çox təsadüfi hallarda 2 doza vaksindən sonra koronavirusun ağır keçmə ehtimalı var. Ancaq hər iki doza vaksin qəbul edən şəxslər gələcəkdə virusa yoluxmayacaq deyə bir anlayış yoxdur".

Həkim vaksinasiya prosesinin "Delta" ştammına təsirlərini de diqqətə çatdırıb: "Araşdırıcılar göstərdi ki, vaksinlər az dərəcədə olsa da, "Delta" ştammından qorumaq təsirinə malikdir. Məsələn, Azerbaycanda Çin, Almaniya, Rusiya, Böyük Britaniya vaksinlərinən istifadə olunur. Onların sınaq müddəti 6 ay və 1 il ərzində müşahidə edilib. Vaksinlər 1 illik tədqiqatdan sonra istifadəyə buraxıldı. Ola bilsin, vətəndaşlarda müyyəyen şübhə və tərəddüdlər yaranıb ki, neca ola bilər 6 ay və ya 1 il ərzində vaksin istehsal edildi və müsbət təsiri aşkarlandı.

Lakin tədqiqatlar göstərir ki, vaksin olunmuş insanların təkrar yoluxması, bəlkə, min xəstədən biri və yaxud ikisində aşkarlanır. Bu baxımdan vaksinasiya məsləhətli bir prosesdir".

Yegane Bayramova

Tanınmış kamança ifaçısı Salman Əliyev vəfat edib

Tanınmış kamança ifaçısı Salman Əliyev vəfat edib.

Trend xəbər verir ki, Tanınmış kamança ifaçısı Salman Əliyev dünən sehər saatlarında dünyasını dəyişib.

Qeyd edək ki, Salman Əliyev uzun illər Aztv-nin xalq çalğı alətləri orkestrində çalışıb.

"Yetim qaldım"

Xalq artisti ərinin vəfatından danışdı

Xalq artisti Flora Kərimova şəxsi həyatı ilə gündəmə gəlib.

"Onun sirri" programına qonaq olan sənəti ikinci həyat yoldaşı Faiq Şəfiyevin vəfatından danışıb. Xalq artisti ərinin dünyasını dəyişdiyini əvvəldən hiss etdiyini deyib:

"Qızımın atası rəhmətə gedəndə hər şey dəyişdi. Bir var ki, hər şey maddi dəyişə, bir də var ki, yetim qaldım. Mən bir xadimə xanımın övladının toyuna dəvət aldım. O toyda iştirak etdim. Amma ürəyim çox narahat idı. Sonra dedim mən burada qala bilmirəm çox narahatam.

Eve geldim. Köməkçim Yaqutə dedim ki "Faiqdən xəbər var?" Faiq rayona dostunun qızının nişanına getmişdi. Daha sonra Zümrüdün bibisi zəng vurdu. Dedi "Flora, başımıza daş düşdü". Onda dedim ki, öldü? Dedilər "Hə".

Texniki imkanlar genişdir

Sosial şəbəkələr vasitəsilə hər kəs ürək sözlərini, Aşura mərasimi haqqında fikirlərini bildirə bilər

Qafqaz Müselmanları İdaresi Qazilar Şurasının Məhərrəm ayının başlanması ilə bağlı yaydığı müraciətdə dini mərasimlərin mövcud karantin qaydalarına uyğun keçirilməsinin vacibliyi xüsusi vurğulanıb. Bu qaydalar 2020-ci ilin mart ayından tətbiq edilməye başlanımdı və Nazirlər Kabinetinin qərarı ilə pandemiya şəraitində tutularaq kütłəvi mərasimlərin, o cümlədən də dini mərasimlərin keçirilməsi tövsiyə edilmirdi.

İndi vəziyyət bir qədər fərqlidir. Karantin qaydalarında bəzi yumşalmalar edilib. Toy məclislərinə icazə verilib, ticarət mərkəzləri fəaliyyətini bərpa edib, açıq havada tibbi maskalardan istifadə məcburi deyil və sair. Lakin bununla yanaşı qapalı məkanlarda tibbi maskalardan istifadə, sosial məsaflənin gözənlənilməsi qaydaları bu gün də qüvvədedir. Həmçinin kütłəvi dini mərasimlərin keçirilməsi tövsiyə edilmir. Məscidlərdə vətəndaşların sıx topluşması, camaat namazlarının qılınması qaydaları dəyişib. İbadət yerlərinə vətəndaşlar az sayda, hissə-hissə buraxılır. Bütün bu qaydalar elbəttə ki, ilk növbədə insanların sağlamlığının qorunması, yoluxma riskinin aşağı salınması, təhlükəsizliyin təminini məqsədi daşıyır. Qarşidan isə əhalinin dindar təbəqəsi üçün həssas bir gün - Aşura gelir. Məlumdur ki, əsrlərdir Azərbaycanda Aşura mərasimləri kütłəvi

şəkildə qeyd edilir, peyğəmbər övladı, İmam Hüseyn (ə) ehtiramla anılır, Kərbəla şəhidləri Vətən şəhidlərimizle birgə yad edilir. Lakin pandemiya səbəbindən ötən il Aşura mərasimləri kütłəvi şəkildə qeyd edilmədi. Dindarlar hökumətin tətbiq etdiyi qaydalara saygı nümayiş etdirdilər. Bu il də eyni vəziyyət olacaqmı? "Şərq"ə açıqlamاسında ilahiyyatçı Hacı Atif İsmayılov qeyd etdi ki, insan sağlamlığının qorunması ən ümde məsələdir:

- Məhərrəm ayında və bu ayda keçirilən mərasimlərdə məscidlərə çox sayıda insan axışır. İl ərzində kütłəvi məclislər məhz bu ayda daha çox keçirilir. Təbii ki, qapalı mühitdə böyük bir izdihamın sosial məsafləyə riayət etməsi qeyri-mümkündür. Ona görə de insanlara tövsiyə edilir ki, hazırkı şəraitdə kütłəvi mərasimlərdə iştirakdan mümkün qədər çəkinsinlər. Məqsəd budur ki, yoluxma sayının artmasına rəvac verilməsin. Aşura günü kiçik qruplar şəklində, məsələn, 10 nəfərlik qruplar hissə-hissə məscidlərə, digər ibadət yerlərinə buraxıla bilər. Bu yolla dini

mərasimlər həyata keçirilərlər. Həm sıxlıq yaşanmaz, həm yoluxma təhlükəsi də olmaz. Həsab edirəm ki, bu, daha münasibdir. Məsciddə ibadət etmek istəyən insan özündən başqa digər müsəlman bacı-qardaşını da düşünməlidir. İslam dini insanlığa mərhəmeti, paylaşlığı, yardım etməyi, insan taleplerini, insan səhhətini, sağlamlığını düşünüb ona görə addım atmağı tövsiyə edir. Uca Rəbbimiz buyurur ki, təhlükə varsa, hətta namazı belə hərəkətdə olarkən qılın, real təhlükə zamanı namazı təxirə salın, arxayı vaxtı ibadətinizi yerinə yetirin, ibadətinizi tamamlayın. Yəni Rəbbimiz bəndəsinə hər cür imkan, şərait tənqidir. Möminlər də mövcud vəziyyətə uyğun davranışmalıdırlar.

H.A.İsmayılov qeyd etdi ki, pandemiya şəraitində digər müsəlman dövlətləri də karantin şəraitinə uyğun qərarlar qəbul edir:

- Pandemiya ilə əlaqədar hətta Kərbəlada, imam Hüseynin hərəmində 10 günlük əzadərlilik vasitələrdən istifadə oluna bilər:

Məhərrəm ayında bütün kütłəvi mərasimlərdən çəkinmək lazımdır

lığının keçirilməməsi haqda qərar qəbul edilmişdi. İran İslam Respublikasında pandemiya dövründə məscidlər, ziyanətgahlar giriş qadağan edildi. Səudiyyə Ərəbistanı Həcc kimi bir vacib əməlin keçirilməsini müvəqqəti dayandırdı. Bütün bular islamın insan həyatına, insan sağlamlığına verdiyi önəmi göstərir.

Ilahiyyatçı qeyd etdi ki, Məhərrəm ayında insanların mənəvi ehtiyaclarının ödənməsi üçün müxtəlif vasitələrdən istifadə oluna bilər:

- Xütbələrlə çıxış etmək, fərdi şəkildə ayınlər icra etmək, iba-

dətlə məşğul olmaq mümkünür. Sosial şəbəkələr vasitəsilə hər kəs ürək sözlərini, Aşura mərasimi haqqında fikirlərini bildire bilər. Texniki imkanlar genişdir. Bununla da inanlı insanların mənəvi ehtiyacları müyyəyen qədər ödənmış olar. Şəhidlərin yad edilməsi, şəhid doğmalarının ziyarəti, ehtiyaçı insanlara yardım etmək bu ayda daha böyük savabdır. İllərdir bu tədbirlər keçirilir. Bu il xüsusi həftə Vətən müharibəsi qalibi olan ölkəmizdə bu kimi tədbirlərə daha çox ehtiyac var.

Məlahət Rzayeva

"19 yaşında qızdır, narkotikin təsirindən küçənin ortasında rəqs edir..."

Elza: "Halbuki, o qızın özünün övlad sahibi olası yaşıdır"

19 yaşlılar yaralanmasının deyə özlerini qabağa atıb, canlarını fəda etdirilər. Bunları düşündürkə kövrəlirəm, qazandığımız zəfər qürur verir. Bu baxımdan pandemiyadan sonrakı toyularla əvvəlkilər arasındadır.

"Karantindən sonrakı toyular qürrə hissi ilə baxırdım. İştirak etdiklər məclislərdə səhnədə oynayan oğullarımıza baxanda 44 günlük Vətən Mühərribəsinə xatırlayırdım".

Bu sözləri yenisabah.az-a danışan Əməkdar artist Elza Seyidcəhan deyib. O, pandemiyadan sonrakı məclislərə qürur hissi ilə baxdığını bildirib:

"Biz pandemiyadan əvvəlki toyular gedəndə hardasa düşünürdü ki, gənclərdir də oynayır. Lakin mühərribədən sonra onlara daha fərqli baxıraq. Məclisde oynayan gəncləri gördükə mühərribədən kadrlar süjet kimi gözlerimin önündən keçir. Düşünürəm ki, orada neçə-neçə oğullarımız özlerini feda etdirilər, 30-35 yaşlı əsgərlər 18-

da çox böyük rəq var.

Əsas odur ki, toyalar oldu, pandemiyadan əvvəl neçə-neçə gəncimiz gəlinliksiz, duvaqsız, vağzalısız ailə qurdur. Bunlar əsas deyil əsas olan məhz xoşbəxtlikdir. Ailələr hər zaman övladlarının xoş gününü yüksək səviyyədə keçirməyə çalışır, bunun üçün əllərindən gələni edirlər".

Sənətçinin sözlərinə görə, əsas olan dəbdəbeli məclis keçirmək yox, sağlam ailələrin təməlini qoymaqdır:

"Bəzən görürsən ki, gənclər giley-güzər edirlər ki, "Filankəs" tovunda üç paltar dəyişdi, mən birini". Əsas olan bunlar deyil, əsas qurulan ailənin sağlam ve möhkəm olmasıdır. Mən özüm də anayam, qızıma, oğluma toy məclisi keçirmişəm, onlar gəlib evdə

narazılıq ediblər. Həmişə onlara demisəm ki, təki gileyiniz belə xırda şeylər olsun, əsas odur xoşbəxt olasınız, narazı qaldığınız məqamları övladlarınızın 1 yaşını qeyd edəndə aradan qaldırsınız, ləp istəsəniz gəlinlik də geyinib yenidən özünüze məclis keçirərsiniz".

Əməkdar artist son ayların ağırılı və acınlığı bələlərindən biri olan narkomaniya mövzusuna da toxunub:

"Bu gün nə qədər gəncimiz narkomaniya adlı bələya düşçər olub, həyatları məhvə doğru gedir. Bəziləri düzgün yolda deyil, Allahın onları yaratdığı kimi qalmayıblar.

Keçən dəfə 19-20 yaşlı bir qız görürməm, narkotikin təsirində sümüklərinin ağrısından küçənin ortasında rəqs edir. Halbuki, o qızın özünün övlad sahibi olası yaşıdır. Mən gənclərimizə arzu edirəm ki, narkotikin təsirindən, sümüklərinin ağrısından deyil, vağzalı sədəsi altında rəqs etsinlər. Sağlam ailə qurub Vətəne xeyrli övladlar bəxş etsinlər".

HƏRRACLARIN KEÇİRİLMƏSİNƏ DAİR ELANLAR

Yevlax rayon İcra və Probasiya Şöbəsinin 04.08.2021-ci il tarixli (daxil olma 04.08.2021), 191594/4 sayılı sifarişi ilə Yevlax şəhəri, Nizami prospekti 115 ünvanında yerləşən 0,03 ha torpaq sahəsi və onun üzərində yerləşən ümumi sahəsi 34,2 kv. m olan yaşayış evi; Yevlax şəhərində yerləşən ümumi sahəsi 0,045 ha torpaq sahəsi və Yevlax şəhəri, Nizami prospekti 95 ünvanında yerləşən 0,0251 ha torpaq sahəsi və onun üzərində yerləşən ümumi sahəsi 162,1 kv. m olan yaşayış evi açıq hərraca çıxarılmışdır. Hərrac açıq hərrac qaydasında keçirilmək 24 avqust 2021-ci il tarixi, saat 1100-a (növbəlik qaydasında) təyin edilmişdir. Hərrac Bakı şəhəri, Yasamal rayonu M.Rahim 4A ünvanında keçirilecekdir. Əmlakların ilkin satış qiyməti (0,03 ha torpaq sahəsi və yaşayış evi) 15.000 (on beş min) manat; (0,045 ha torpaq sahəsi) 13.500 (on üç min beş yüz) manat; (0,0251 ha torpaq sahəsi və yaşayış evi) 80.000 (seksen min) manat məbləğində müəyyənəldir. Hərracda iştirak üçün ilkin satış qiymətinin 5%-i, yəni (0,03 ha torpaq sahəsi və yaşayış evi) - 750 (yeddi yüz əlli) manat; (0,045 ha torpaq sahəsi) - 675 (altı yüz yetmiş beş) manat; (0,0251 ha torpaq sahəsi və yaşayış evi) - 4.000 (dörd min) manat məbləğində beh ödənilməlidir. Beh məbləği hərracın təyin edildiyi tarixə 1 (bir) iş günü qalanadək hərrac təşkilatçısının hesabına ödənilməlidir.

Hərrac addımı - əmlakın ilkin satış qiymətinin 1%-den çox olmamaqla.

(Əlavə olaraq "Qeyd"ə bax).

Qax rayon İcra və Probasiya Şöbəsinin 04.08.2021-ci il tarixli (daxil olma 04.08.2021), 1688/2 sayılı sifarişi ilə Qax rayonu, İlisu kəndində yerləşən 0,03 ha torpaq sahəsi və onun üzərində yerləşən, iki otaqlı, ümumi sahəsi 95,6 kv. m olan ev açıq hərraca çıxarılmışdır. Hərrac açıq hərrac qaydasında keçirilmək 24 avqust 2021-ci il tarixi, saat 1100-a (növbəlik qaydasında) təyin edilmişdir. Hərrac Bakı şəhəri, Yasamal rayonu M.Rahim 4A ünvanında keçirilecekdir. Əmlakların ilkin satış qiyməti ümumilikdə 25.000 (iyirmi beş min) manat məbləğində müəyyənəldir. Hərracda iştirak üçün ilkin satış qiymətinin 5%-i, yəni ümumilikdə 1.250 (bir min iki yüz əlli) manat məbləğində beh ödənilməlidir. Beh məbləği hərracın təyin edildiyi tarixə 1 (bir) iş günü qalanadək hərrac təşkilatçısının hesabına ödənilməlidir.

Hərrac addımı - əmlakın ilkin satış qiymətinin 1%-den çox olmamaqla.

(Əlavə olaraq "Qeyd"ə bax).

Bakı şəhəri Səbail rayon İcra Şöbəsinin 02.08.2021-ci il tarixli (daxil olma 06.08.2021), 160847/2021-16-22/6157 sayılı sifarişi ilə, qoşa çarpayı (8 ədəd); tek çarpayı (2 ədəd); TV "LG" (2 ədəd); TV "Samsung" (5 ədəd); balaca soyuducu "Rokos" (17 ədəd); paltar üçün şkaf (17 ədəd); sadə kreslo (30 ədəd) və (1 ədəd) sex yığımı reception masası açıq hərraca çıxarılmışdır. Hərrac açıq hərrac qaydasında keçirilmək 24 avqust 2021-ci il tarixi, saat 1100-a (növbəlik qaydasında) təyin edilmişdir. Herrac Bakı şəhəri, Yasamal rayonu M.Rahim 4A ünvanında keçirilecekdir. Əmlakların ilkin satış qiyməti ümumilikdə 4.880 (dörd min sekkiz yüz səksən) manat məbləğində müəyyənəldir. Hərracda iştirak üçün ilkin satış qiymətinin 10%-i, yəni ümumilikdə 488 (dörd yüz səksən sekkiz) manat məbləğində beh ödənilməlidir. Beh məbləği hərracın təyin edildiyi tarixə 1 (bir) iş günü qalanadək hərrac təşkilatçısının hesabına ödənilməlidir.

Hərrac addımı - əmlakın ilkin satış qiymətinin 1%-den çox olmamaqla.

(Əlavə olaraq "Qeyd"ə bax).

QEYD: Yuxarıda göstərilən hərracda iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədlər hərracın keçirilməsinə ən gec 1 (bir) saat qalanadək hərracın təşkilatçısına təqdim olunmalıdır. 1) Hərracda iştirak etmək üçün şəxs və ya onun selahiyətli nümayəndəsi tərəfindən imzalanmış (hüquqi şəxs tərəfindən elave olaraq möhürüləşdirilmiş) ərizə (hərracın təşkilatçısı tərəfindən müəyyən edilən nümunəyə müvafiq); 2) Elanda göstərilmiş hərrac predmetinə dair behin hərracın təşkilatçısına ödənilməsini təsdiq edən sənəd; 3) Fiziki şəxslər tərəfindən şəxsiyyətini təsdiq edən sənədin surəti;

4) Hüquqi şəxslər və (ve ya) fərdi sahibkarlar tərəfindən vergi ödəyicisinin ucotta alınması haqqında şəhadət-namənin surəti;

Hərracın təşkilatçısı

"Əmlak Hərrac Mərkəzi" MMC

Ünvan: Bakı şəhəri, Yasamal ray., Məmməd Rahim 4a.

Tel: (+99412) 539-47-22 ; (+99455) 745-25-56 e-mail:

info@e-herrac.com

resmi internet saytı: e-herrac.com

"Lütfən toxunmayın!"

Şeyda Turqut ağaç kökükləri, kökləri üzərində böyük sənət əsərləri yaradıb

(Əvvəli səh: 16-da)

Böyük vaxtımdı, canım sıxlıdı. Yaradıcılığıla məşğul olmaq istədim. İndiyədək evdə öz kiçik emalatxanamada kətan üzərində rəsmi çəkmişəm. Bu

dəfə təbiət qoynunda rəsm çəkməyi düşündüm.

Təbiətin özündən istifadə edərək. Bu yerləri daha öncə "gözüm almışdım". Bir gün gəlib işə başladım. Ağac köklərinin üzərində kiçik meyvə başağından istifadə etməklə palçıdan bir fiqur düzəldim. Xoşuma gəldi. İşimdən zövq aldığımı hiss etdim. Beləcə, davamı gəldi. Fiqların sayı artırdı. İnsanlar baxıb bəyənirdi. Açığı, bu qədər bəyənəlcəyini gözəlmirdim. İnsanların marağı və təqddiri məni daha da həvəsləndirdi". Şeyda Turqut kənddə ağaç kökləri, dərə ya-maclarında palçıdan fiqlar düzəldib, bununla kifayətlənməyib, su anbarının divarına da mənalı rəsm çəkib. Rəsm müəllimi bunu belə izah edib: "Gördüm ki, rəngsiz, solğun bir şəkildə dayanıb. Ruhsuz, cansız görünür, rəng qatmaq istədim. Və belə bir əsər alındı".

Məlahət

Elan

Qazax rayonunun Qarapapaq kənd sakini Qurbanov Vidadi Veli oğlunun adına verilmiş pay torpağına aid olan Dövlət Aktı itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Beynəlxalq İxtiraçılıq və Biznes İnstitutu

KURSLAR

-MÜHASİBAT (2 AY)

-Mobil telefonların təmiri (3 ay)

-KOMPYUTER (1-3 AY)

-KOSMETOLOGİYA və VİZAJ (3 AY)

-KİSİ və QADIN BƏRBƏRİ (1-3 ay)

-Dizayn (3-6ay)

-Masaj (3 ay)

-Bıçmə - Tikiş (3 ay)

-Məktəb Psixologiyası (12 ay)

Tel: (012) 489-08-84

Mob: (070) 241-28-67

www.az-baku.com

4 ay tez doğulan körpə sürətlə böyüüb

"Yu Xuan hazırda 6,3 kilogram ağırlığındadır"

Sinqapurda dün-yanın en kiçik körpəsi olaraq dünyaya gələn və 212 qram ağırlığında, 24 sm uzunluğundakı Kvek Yu Xuan 13 ay reanimasiyada qaldıqdan sonra evə buraxıldı.

Körpənin anasına preeklampsi diaqnozu qoyulduqdan sonra doğuş təcili olaraq qeyşəriyyə yolu ilə 4 ay tez baş verdi. Preeklampsi diaqnozu həyatı orqanlara zərər verə bilən, həm ana, həm də körpə üçün ölümçü təhlükə yaradan təhlükəli yüksək təzyiqdir. "Şərq" "Haberler.com" a istinadən bildirir ki, hamileliyin 25-ci həftəsində doğulan Yu Xuan hazırda 6,3 kilogram ağırlığındadır. Sinqapur Milli Universitet Xəstəxanasından bildirilib ki, körpənin doğulduğunda sağ qalma şansı çox məhdud idi. Xəstəxanadan verilən açıqlamada deyiləlib: "Yu Xuan bütün çətinliklərə baxmayaraq, inadkarlığı və böyüməsi ilə ətrafındaki insanlara ilham verdi".

Yegane

İlanı ağızına alıb çeynədi

İntiqam aldı, amma sonu dəhşətli oldu

Hadişə Hindistanın Bihar əyalətində baş verib. "Şərq" "Milliyet.com" a istinadən xəbər verir ki, Bihar əyalətinin sakini 65 yaşlı hindli - Rama Mahto yaxınlığıyla içki məclisi təşkil edib. Bu zaman ilan balası sərəxos kişini ayağından sancıb. Bunu içki məclisindiklər də görüb. Bundan əsəbileşən Rama Mahor ilanı tutub, ağızına alaraq dişləməyə başlayıb. İlan balası isə bu təcavüze Ramanın yanaqlarını bir neçə dəfə dişləmeklə qarşılaşdırıb. Kişi ilanı çeynəməkdən yorulub, onu bir ağacın dibinə buraxıb. Yaxınları ona xəstəxanaya gedib ilan zəhərinə qarşı iynə vurdurmayı təklif edib. Rama Mahor isə ilan balasının öldürücü zəhər malik olmadığı söyləyərək xəstəxanaya getməkdən imtiyad edib. Şəhər saatlarında isə Rama Mahor evində ölü vəziyyətdə tapılıb.

Məlahət

Alovlardan qurtulan sincab balası...

Artıq təbiətdə özgür yaşaya bilməyəcək

"Alovlardan xilas edilən sincab balasının arxa ayaqları qanqrendir."

Artıq təbiətdə özgür yaşaya bilməyəcək".

Bu sözleri veterinar həkim Səfer Küçükər ürək yanığı ilə Dəmirörən Xəbər Agentliyinin (DHA) müxbirine açıqlamasında deyib. Antalyanın Manavqat bölgəsində 10 gün davam eden meşə yanıklarında alovların əhatəsində qalmış sincab balası heyvansevərlər tərəfindən xilas edilib. Bala sincab müalicə olunmaq üçün Antalyadakı özəl klinikalar dan birinə gətirilib. Sincab balasına 3-cü dərəcəli yanık diaqnozu qoyulub. Və həyatda qalması üçün lazımlı olan müalicə metodlarından istifadə edilir. Burnu, boynunun kökü və ayaqları yanmış sincabın həyatına hələ də təhlükə var. Bala sincabın ciyərləri yanmış dumanının təsiri nəzərən qalıb. Həkimlər ciyərləri çalışdırmaq üçün oksigen balonundan istifadə edib. Bala sincabı enjektor vasitəsilə qidalandırıblar. Sincabın gözlərinə də göz dərmanı tökülib. Arxa ayaqlarında yanğının təsiri ilə qanqrena emələ gəlməsi isə həkimlərin işini çətinləşdirir. Sincab balasını müalicə edən veterinar həkim Səfer Küçükər deyib ki, sincab arxa ayaqlarını itirəcək. Çünkü arxa ayaqlarda qanqrena emələ gəlib. Bundan sonra sincab təbiətdə müstəqil şəkildə yaşaya bilməyəcək. Tam sağalandan və heyati təhlükəsi aradan qalxdıqdan sonra sincab mütləq heyvan siğinacağına yerləşdiriləlidir ki, insanlar tərəfindən qidalanırılsın. Müalicə isə hələ bitməyib. Bala sincab ən azı 1 ay xəstəxana şəraitində qalmalıdır.

Məlahət

"Lütfən toxunmayın!"

Şeyda Turqut ağac kötükləri, kökləri üzərində böyük sənət əsərləri yaradıb

Rəsm müəllimi, 32 yaşlı Şeyda Turqut İngiltərədən Vətəni Türkiyəyə dönüb və doğma yurdu Düzəninin Ağcaqoca bölgəsində ele mənzərələr yaradıb ki, görənlər heyran qalır.

Gənc müəllimə sadəcə meyvə bıçağı ilə möhtəşəm əsərlər meydana gətirir. Həm də ağaç kökləri, yamaaclarda, divarda, su kanalı boyunca... Türkiyə meşə yanıklarını ilə mücadilə etdiyi hazırlı kritik vaxtda Şeyda Turqutun ağac kökləri üzərində, meşəlikdə meydana gətirdiyi əsərlər təbiətə sevgisinin ən böyük təzahürüdür. "Şərq" Türkiyə mediasına istinadən xəbər verir ki, Şeyda Turqut meyvə bıçağı ilə çəkdiyi rəsmlərin, yonduğu heykəllerin yanına bir qeyd də yazıb.

Bu yazı da görənləri heyretləndirir. Rəsm müəlliməsi bunları yazıb: "Lütfən, toxunmayın. Tarixi əsər deyil. Boşuna heyecanlanmayın!.." Rəsm müəlliminin ağac kökləri üzərində ərseqə gətirdiyi heykəllər onun təbiətə vurğunluğun isbatıdır. Şeyda Turqut ideyanın necə meydana gəldiyi barədə danışır: "Xaricdə yaşayırdım. Pandemiya dönenində Türkiyəyə qayıtdım. Təbiətdə yaradıcılıq üçün hər cür alət, vasitə tapmaq mümkündür.

(Davamı səh: 15-də)

Məlahət

3800 yaşlı mumiya

Gözəlliyyi ilə hər kəsi heyran etdi

Çinin Şərqi Türküstən əyalətinin əkinçilik hövzəsində təpi-lan mumiya əslər keçməsinə baxmayaraq gözəlliyyi ilə diqqət çəkir.

"Şərq" "Ntv.com" a istinadən xəbər verir ki, mumiya Çinin quraq Sincan əyalətindəki Tarım hövzəsində təpi-lan onlarla mumiyadan biridir. Çinin bir müddət sərgiləməkdən qorxduğu və "Lolan Gözəlliyyi" olaraq adlandırılan mumiya ölçü və görünüş baxımından ası-yalıya bənzəmir. Mumianın xüsusiyyəti bölgədə çinlilərdən çox əvvəl yaşaması və görünüşünün Qafqaz xalqına bənzəməsidir. Bu iki element Çin torpaqlarında ilk məskunlaşanların avropalılar olduğunu nəzəriyyəsini də irəli sürür. Çinlilərdən fərqli olaraq daha uzun boylu, aq dərili, uzun kirpikli və nazik düz burunlu mumiya Avropa görünüşünü xatırladır. Bu baxımdan 3800 illik gözəlliçik Çin hökumətini sarsıdı və siyasi səbəblərdən dolayı ABŞ-dakı sərgidən geri çekildi.

Kolların arasında paketdə körpə tapılıb

Üzündəki qəmzələr səbəbiylə ona "Qəmzə" adı verilib

Türkiyənin Bursa şəhərinin Orhangazi qəsəbəsində keçən həftə şənbə günü kolluqlar arasında paketdə tapılan qız usağı qoruma altına alınıb. Üzündəki qəmzələr səbəbiylə ona "Qəmzə" adı verilib.

Tarlada çalışan insanlar keçən həftə şənbə günü axşam saatlarında yolun kənarında körpə səsi eşidiblər. Səsin gəldiyi yere doğru gedən kəndçilər, kolluqların arasında paketdə bir körpə ilə qarşılaşıblar. Bölgeyə jandarma və sağlamlıq qrupları gəlib. İlk müdaxilənin ardından körpə, Orhangazi xəstəxanasına aparılıb. 3 günlük körpənin qadın doğum xidmətində müalicəsinə başlanıb. Hazırda sağlamlıq vəziyyətinin yaxşı olduğu bildirilen körpə, usaq evinə təslim edilib.

Yegane